

EUROBAROMETER 69

ALLMÄNNA OPINIONEN I EUROPEISKA UNIONEN

VÅREN 2008

NATIONAL REPORT

SWEDEN

Undersökningen som ligger till grund för den här rapporten har beställts och koordinerats av Generaldirektoratet för kommunikation.

Rapporten har producerats för den Europeiska kommissionens representation i Sverige.

Det här dokumentet representerar inte den Europeiska kommissionens åsikter. De tolkningar och åsikter som framförs är utelsutande författarens.

EUROBAROMETER 69.2

Innehållsförteckning

INLEDNING

I LIVSKVALITET OCH FRAMTIDSTRO

- I.a Livskvaliteten på topp
- I.b Ljusa förväntningar på framtiden
- I.c EU bra men Sverige bäst

II FÖRDELAR OCH NACKDELAR MED EU

- II.a Synen på medlemskapet i EU
- II.b Är medlemskapet en bra eller dålig affär?

III FÖRTROENDET HEMMA OCH FÖR EU

- III.a Institutionerna och förtroendet
- III.b Om EU-kunskap och förmågan att göra sig gällande
- III.c Förtroendet för EU:s institutioner

IV VEM SKA BESTÄMMA OM VAD?

- IV.a Sakområden och beslutsnivå
- IV.b Fler sakområden
- IV.c Synen på EU:s framtidsprojekt

V FÖR OCH EMOT EU:S UTVIDGNING

- V.a En del släpps hellre in än andra
- V.b Européerna och Turkiet

VI EU OCH GLOBALISERINGEN

- VI.a Globalisering av företag och anställningar
- VI.b EU som skydd i globaliseringen
- VI.c EU och de positiva effekterna av globaliseringen
- VI.d Synen på utomeuropeiska ekonomier
- VI.e Splittrad syn på globaliseringens effekter

SAMMANFATTNING

VII TEKNISK FÖRKLARING

VIII EUROBAROMETERNS FRÅGOR

INLEDNING

Den här rapporten bygger på en opinionsundersökning som genomfördes mellan den 25 mars och den 4 maj i 31 europeiska länder. Sammanlagt har 30 170 personer intervjuats. Av dessa intervjupersoner finns 26 661 i Europeiska unionens 27 medlemsländer. Den gruppen kallas EU27. När jämförelser görs mellan Sverige och övriga Europa är det EU27 som avses. Intervjuer har även gjorts i kandidatländerna Turkiet och Kroatien och därutöver i den turkiska delen av Cypern och i f.d. jugoslaviska republiken Makedonien. En standardutgåva av Europabarometern produceras och ges ut två gånger per år.

I den svenska delen av undersökningen tecknas en ljus bild av framtiden. En överväldigande majoritet, nitton av tjugo svenskar, är nöjda med sina liv och hälften är mycket nöjda med sina liv. Det här är mycket höga siffror i ett europeiskt perspektiv.

Även när det gäller svenskarnas förväntningar på den egna framtiden är bilden ljus – det är många fler som tror att den egna situationen blir bättre på olika sätt än som tror att den blir sämre. De allt starkare signalerna om en avmattning i ekonomin får litet eller inget genomslag i vad människor tror om den egna situationen framöver. Däremot speglas den i vad svenskarna tror om den allmänna situationen i ekonomin och på arbetsmarknaden. Där förväntar sig fler att det blir sämre än bättre.

Svenskarna är stabila förespråkare för EU-medlemskapet och skiljer sig inte från andra europeer i det avseendet. Men lämnar man genomsnittet för EU27 finns stora skillnader i hur olika länders medborgare uppfattar medlemskapet. En liten majoritet svenskar anser att Sverige tjänat snarare än förlorat på EU-medlemskapet, men nästan fyra av tio svenskar ser medlemskapet som en dålig affär. Här har man en mer positiv bild i de flesta andra EU-länder.

Förtroendet för institutionerna i ett samhälle är avgörande för hur de fungerar och för samhällets dynamik. Svenskarna har stort förtroende för etermedier och riksdagen, medan de som inte litar på regeringen är något fler än dem som litar på den. De politiska partierna erövrar en bottennotering i Sverige men får ännu lägre siffror i övriga Europa. Det kan säkert tolkas på många olika sätt men bör nog inte dramatiseras. Troligen har medborgare i stabila demokratier lärt sig att ta partiets löften och retorik med en nypa salt. Det har troligen mer med en sund skepsis än en djupare misstro att göra.

Svenskarna har en mycket stark tilltro till Sveriges förmåga att göra sig gällande i EU. Stora majoriteter menar att vår röst räknas och att hänsyn tas till våra intressen. I andra EU-länder är man mer skeptisk till det egna landets förmåga att verka för sin politik i EU.

Vad gäller ansvarsfördelningen mellan EU gemensamt och de enskilda medlemsländerna så är det något fler svenskar som anser att försvars- och utrikespolitik är en fråga för den egna regeringen än som menar att den hör hemma i EU. Det är intressant mot bakgrund av Sveriges neutralitetstradition som tidigare skapat stort motstånd mot överstatliga samarbeten på dessa områden.

Svenskarna håller däremot hårt på att hälso- och socialfrågor ska skötas av landets regering. I Sverige har välfärdsstaten blivit en symbol för något svenskarna är särskilt bra på, vilket kan

förklara varför så få tycker att välfärdsfrågor bör skötas av EU. En mycket stor majoritet tycker också att terrorismbekämpning och miljöskydd ska vara föremål för gemensamma beslut på EU-nivå.

Fler svenskar är för än emot den monetära unionen och euron, men det är en hårfin skillnad. Jämfört med folkomröstningen 2003 har de som är för dock blivit betydligt fler. Den främsta anledningen till detta är förmodligen att EMU och euron nu blivit en etablerad verklighet. Som sådan medger den inte lika många vidlyftiga tolkningar som när den monetära unionen var ett experiment i begynnelsestadiet. Inga av de kriser man varnade för har heller inträffat.

EU:s utvidgning med nya länder är enligt undersökningen ett opinionsmässigt problem. Svenskarna är visserligen starkt för att ta in nya medlemmar men övriga européer är skeptiska (utom när det handlar om Schweiz, Norge och Island). Det gäller inte minst medborgarna i ekonomiskt och politiskt dominerande nationer som Tyskland och Frankrike. Kroatien är det enda land vars medlemskap européerna är positiva inför. Det land som har den största andelen emot sitt medlemskap är Turkiet. Här avviker Sverige, där sju av tio är för ett turkiskt medlemskap.

Globalisering är ett sammansatt begrepp och det används på olika sätt, inte sällan för politiska syften. I grunden handlar det om en ekonomisk process som väver marknader och aktörer allt tätare samman. Detta leder till att ekonomiska händelser i ett land i större utsträckning än förr påverkar människor och marknader även i andra delar av världen. Globaliseringen möter på sina håll starkt motstånd men svenskarna är inte särskilt oroade. Sex av tio menar att globaliseringen ger företagen nya marknader. I de andra EU-länderna är det bara fyra av tio som har den uppfattningen. Där är det också betydligt fler än i Sverige som anser att globalisering utgör ett hot mot jobb och företag i det egna landet.

Rapporten har sex huvudkapitel. De har kort återgivits ovan. Den kompletteras med två bilagor som innehåller en teknisk förklaring av hur undersökningen utfördes samt av vem och det frågeformulär som använts i Sverige.

EUROBAROMETERN är en återkommande opinionsundersökning som utförs på uppdrag av Europeiska kommissionen. Standardversionen utförs varje halvår, på våren och hösten. I vårens undersökning, som den här rapporten har till syfte att återspegla, intervjuades 26 661 personer i den Europeiska unionens 27 länder.*

I Sverige intervjuades 1007 personer över hela landet av TNS Gallup mellan 25 mars och 4 maj 2008. Av samtliga personer var 52 % kvinnor och 48 % män. 34 % var över 55 år och 26 % respektive 25 % återfanns i åldersgrupperna 40–54 år och 25–39 år. Resterande 15 % var mellan 15 och 24 år gamla. En av fyra vara pensionär medan var tionde studerade. Sex procent var arbetslösa.

* Det europeiska samarbetet startades 1951 av Belgien, Tyskland, Frankrike, Italien, Luxemburg och Nederländerna. Unionen utvidgades därefter i fyra steg mellan 1973 och 1995. Danmark, Irland, Storbritannien, Grekland, Portugal, Spanien, Finland, Sverige och Österrike anslöts under den perioden. År 2004 var det dags att utvidga EU igen. De första tio nya medlemsländerna var Cypern (södra), Estland, Lettland, Litauen, Malta, Polen, Slovakien, Slovenien, Tjeckien och Ungern. De två senaste, Bulgarien och Rumänien, anslöts till EU i januari 2007.

Lorentz Lyttkens, fil. dr. i sociologi, författade rapporten för Europeiska kommissionens generaldirektorat för kommunikation och kommissionens representation i Stockholm.

I LIVSKVALITET OCH FRAMTIDSTRO

I.a Livskvaliteten på topp

- Nitton av tjugo svenskar nöjda med sina liv
- Européer som litar på EU mer nöjda med sina liv än de som misstror EU

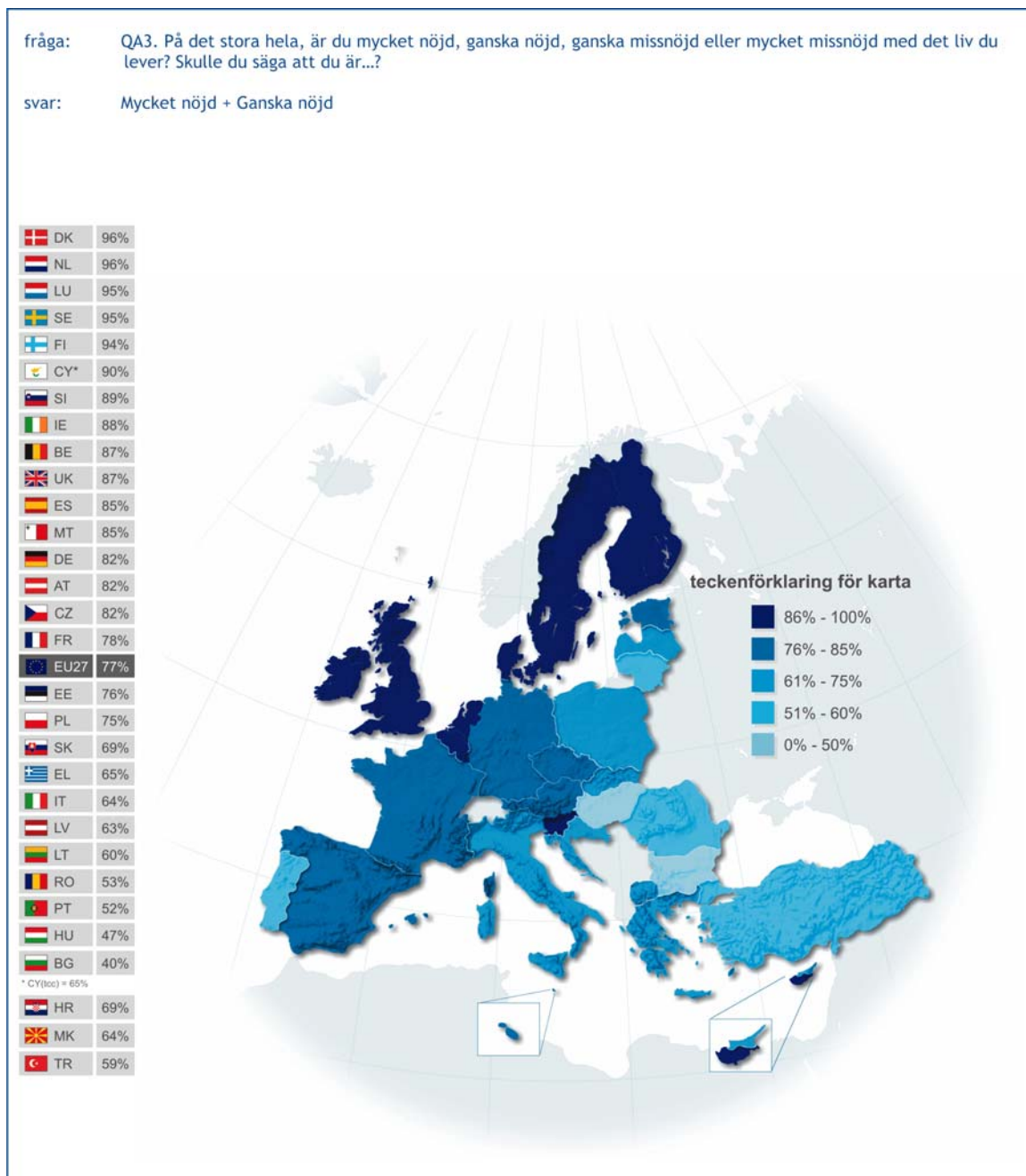
På det stora hela, är du mycket nöjd, ganska nöjd, ganska missnöjd eller mycket missnöjd med det liv du lever? Skulle du säga att du är....?

Fig I.1 Varannan svensk men bara två av tio européer mycket nöjda med sina liv

		Sverige	EU27
Mycket nöjd		50 %	19 %
Ganska nöjd		45 %	58 %
Ganska missnöjd		5 %	17 %
Mycket missnöjd		0 %	5 %
Vet ej		0 %	0 %
Nöjda		95 %	77 %
Missnöjda		5 %	22 %

Varannan svensk är mycket nöjd med sitt liv. Det är en siffra som avviker kraftigt från det europeiska genomsnittet (19 %). Det är bara i Danmark som fler är mycket nöjda (65 %). Nederländerna ligger här på samma nivå som Sverige. Andelen mycket nöjda svenskar har dessutom ökat sedan förra mätningen från 43 %. Däremot är andelen nöjda i stort densamma sedan förra mätningen.

Fig I.2 Svenskarna mer nöjda med livet än de flesta européer

I det stora europeiska urvalet (EU27) finns en del intressanta tendenser. Av dem som litar på den Europeiska unionen är 83 % nöjda med sina liv. Men bland dem som misstror EU är bara 70 % nöjda. Av dem som anser att medlemskapet i EU är bra är 84 % nöjda med sina liv, medan bara 68 % av dem som tycker att medlemskapet är dåligt är nöjda. Samma tendens gör sig gällande på flera andra områden. De som är positivt inställda till olika dimensioner av EU är också mer nöjda med sina liv än de negativa. Man bör dock vara försiktig med att tolka in ett orsakssamband i siffrorna. Faktorer som utbildning, yrke och annat har sannolikt viss betydelse för tendensen.

I.b Ljusa förväntningar på framtiden

- Svenskarna optimistiska om framtiden
- Européer med en positiv syn på EU tror mer på framtiden

Vad har du för förväntningar inför de kommande tolv månaderna: Kommer de kommande tolv månaderna att bli bättre, sämre eller oförändrade när det gäller ...?

Fig I.3 Förväntningarna i Sverige.

	Bättre	Sämre	Samma	Vet ej
Ditt liv i allmänhet	50 %	2 %	46 %	2 %
Den ekonomiska situationen i Sverige	15 %	32 %	38 %	5 %
Den ekonomiska situationen i ditt hushåll	35 %	11 %	53 %	1 %
Arbetsmarknaden i Sverige	20 %	40 %	35 %	5 %
Den egna arbets-situationen	28 %	4 %	63 %	5 %
Den ekonomiska situationen i EU	12 %	34 %	36 %	18 %

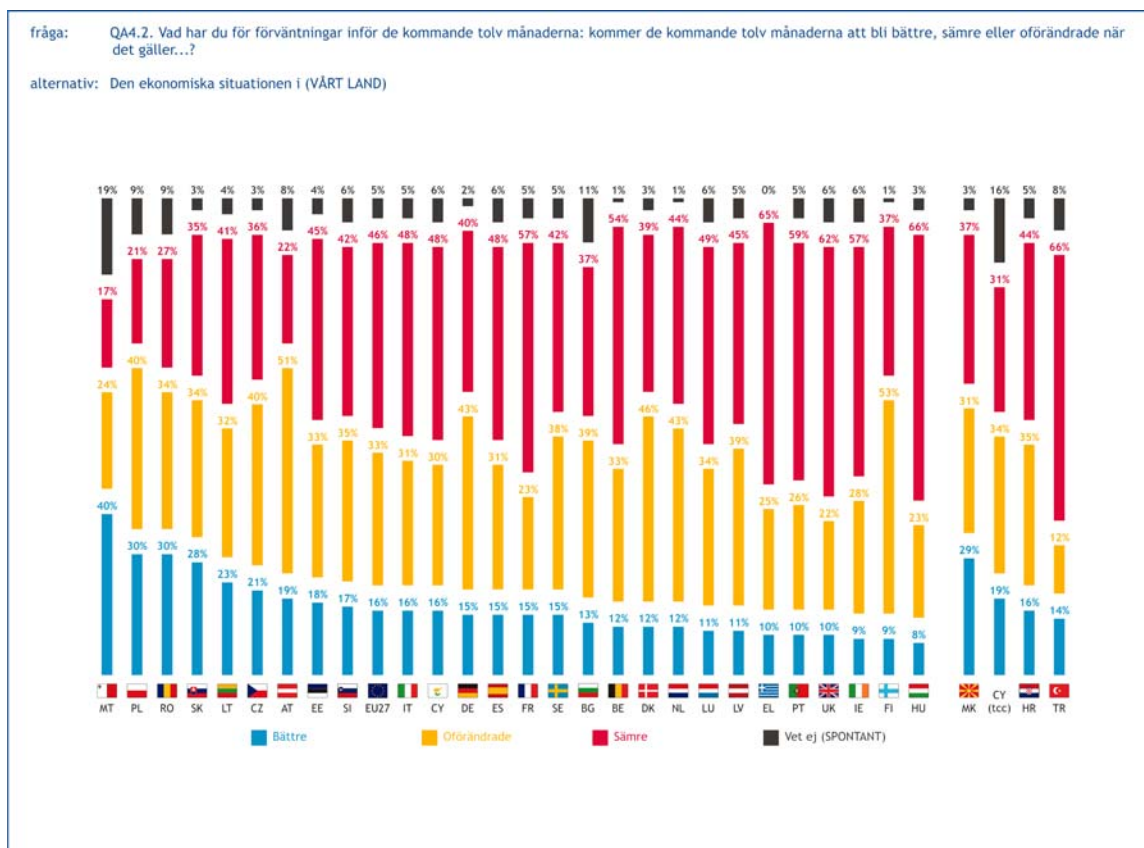
Fig I.4 Förväntningarna i Europa (EU27).

	Bättre	Sämre	Samma	Vet ej
Ditt liv i allmänhet	32 %	16 %	49 %	3 %
Den ekonomiska situationen i landet	16 %	46 %	33 %	5 %
Den ekonomiska situationen i ditt hushåll	22 %	25 %	50 %	3 %
Arbetsmarknaden i landet	21 %	39 %	34 %	6 %
Den egna arbets-situationen	20 %	10 %	61 %	9 %
Den ekonomiska situationen i EU	18 %	26 %	38 %	18 %

Det är bara en av femtio svenskar som tror att det egna livet blir sämre det kommande året. Och varannan förväntar sig att det blir bättre. Den andelen har dessutom ökat från 42 % sedan förra mätningen. Européerna har inte en lika ljus framtidsbild men trots allt är det bara 16 % som tror att det blir sämre.

Ungefär lika många svenskar som européer (15 % respektive 16 %) tror att den ekonomiska situationen i det egna landet blir bättre. Men betydligt fler européer än svenskar tror att den blir sämre (46 % respektive 32 %). Framtidstron i Europa är snarare mörk än ljus.

Fig 1.5 Den ekonomiska framtidstron mer mörk än ljus i Europa

Fyra av tio svenskar tror att arbetsmarknaden i allmänhet blir sämre. Det är en kraftig ökning sedan förra mätningen då 15 % förväntade sig en försämring. Men när det gäller den egna arbetssituationen är det få (4 %) som tror att det blir sämre för egen del. Det kan te sig motsägelsefullt med behöver inte vara det. Man kan ju mycket väl tro att en viss ökning av arbetslösheten kommer att ske utan att den därför drabbar en själv. Om en procent förlorar jobbet så har ju trots allt alla andra kvar sina arbeten.

Européerna är mindre optimistiska än svenskarna. Men tre av tio tror att livet i allmänhet blir bättre. När det gäller synen på arbetsmarknaden i allmänhet och den egna arbetssituationen är skillnaderna mellan européerna i genomsnitt och svenskarna inte särskilt stora. Inom EU27 överväger en optimistisk syn på framtiden. Bland de arbetslösa tror 35 % att det blir bättre men bara 19 % att det blir sämre.

Av dem som tycker att medlemskapet i EU är bra tror var fjärde att den egna jobbsituationen blir bättre och 6 % att den blir sämre. Var sjätte av dem som anser att medlemskapet är dåligt förväntar sig en bättre arbetssituation och lika många en sämre. Av dem som har en positiv bild av EU förväntar sig var fjärde att jobbsituationen ska bli bättre men knappt en av tio att den ska bli sämre. Bland dem med en negativ bild av EU tror 15 % att jobbsituationen ska bli bättre och 14 % att den ska bli sämre.

I.c EU bra men Sverige bäst

- Svenskarna tror på Sverige
- De som tror på EU har en större tilltro till det egna landet

För vart och ett av följande områden, skulle du säga att situationen i Sverige är bättre eller sämre än genomsnittet bland EU-länderna?

Fig. I.6 Sverige bättre än EU enligt svenskarna.

	Situationen för Sveriges ekonomi	Situationen för sysselsättningen i Sverige	Livskvalitet i Sverige
Mycket bättre	12 %	9 %	19 %
Något bättre	70 %	70 %	58 %
Något sämre	13 %	16 %	17 %
Mycket sämre	1 %	1 %	1 %
Samma sak	0 %	0 %	0 %
Vet ej	4 %	4 %	5 %

Svenskarna anser att Sverige är bättre än det europeiska genomsnittet. Åtta av tio menar att tillståndet för den svenska ekonomin är bättre och nästan lika många tycker att såväl läget på arbetsmarknaden som livskvaliteten är bättre.

Fig. I.7 Det egna landet sämre än Europa enligt EU:s medborgare.

	Situationen för landets ekonomi	Situationen för sysselsättningen i landet	Livskvalitet landet
Mycket bättre	4 %	4 %	9 %
Något bättre	31 %	30 %	37 %
Något sämre	39 %	40 %	33 %
Mycket sämre	17 %	17 %	15 %
Samma sak	0 %	0 %	0 %
Vet ej	9 %	9 %	6 %

För EU27 är bilden annorlunda. En dryg majoritet menar att läget för ekonomin och sysselsättningen i det egna landet är sämre än för Europas genomsnitt. Och det är fler som tycker att livskvaliteten i det egna landet är sämre än som tycker att den är bättre. Men

spridningen är mycket stor mellan de olika länderna. Så anser till exempel 93 % av danskarna att deras ekonomi är bättre än EU-genomsnittet medan bara 4 % av ungrarna ha samma åsikt.

Det finns en hel del fakta som talar för medborgarnas uppfattningar. Den ekonomiska nivån och de ekonomiska prestationerna skiljer sig en hel del mellan olika EU-länder. Det utesluter säkert inte att andra faktorer än kunskaper om ländernas ekonomier spelar roll i bedömningarna. Av dem som litar på EU anser 40 % att det egna landets ekonomi är bättre än EU-genomsnittet. Av dem som misstror EU är det 34 %. Bland dem som gillar medlemskapet i EU tror 42 % att det egna landets ekonomi är bättre än genomsnittet men bara 30 % av dem som ogillar medlemskapet.

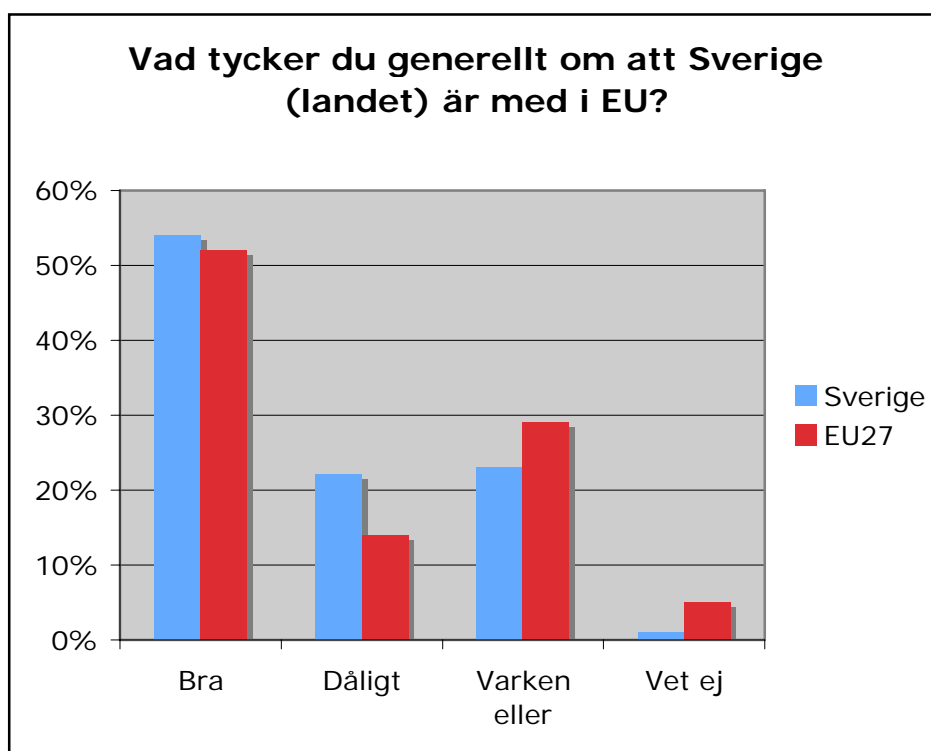
När det gäller synen på det egna landets arbetsmarknad och livskvaliteten är tendensen densamma. De som gillar EU har en lite större tilltro till det egna landets arbetsmarknad och en högre skattning av livskvaliteten än de som ogillar EU.

II FÖRDELAR OCH NACKDELAR MED EU

II.a Synen på medlemskapet i EU

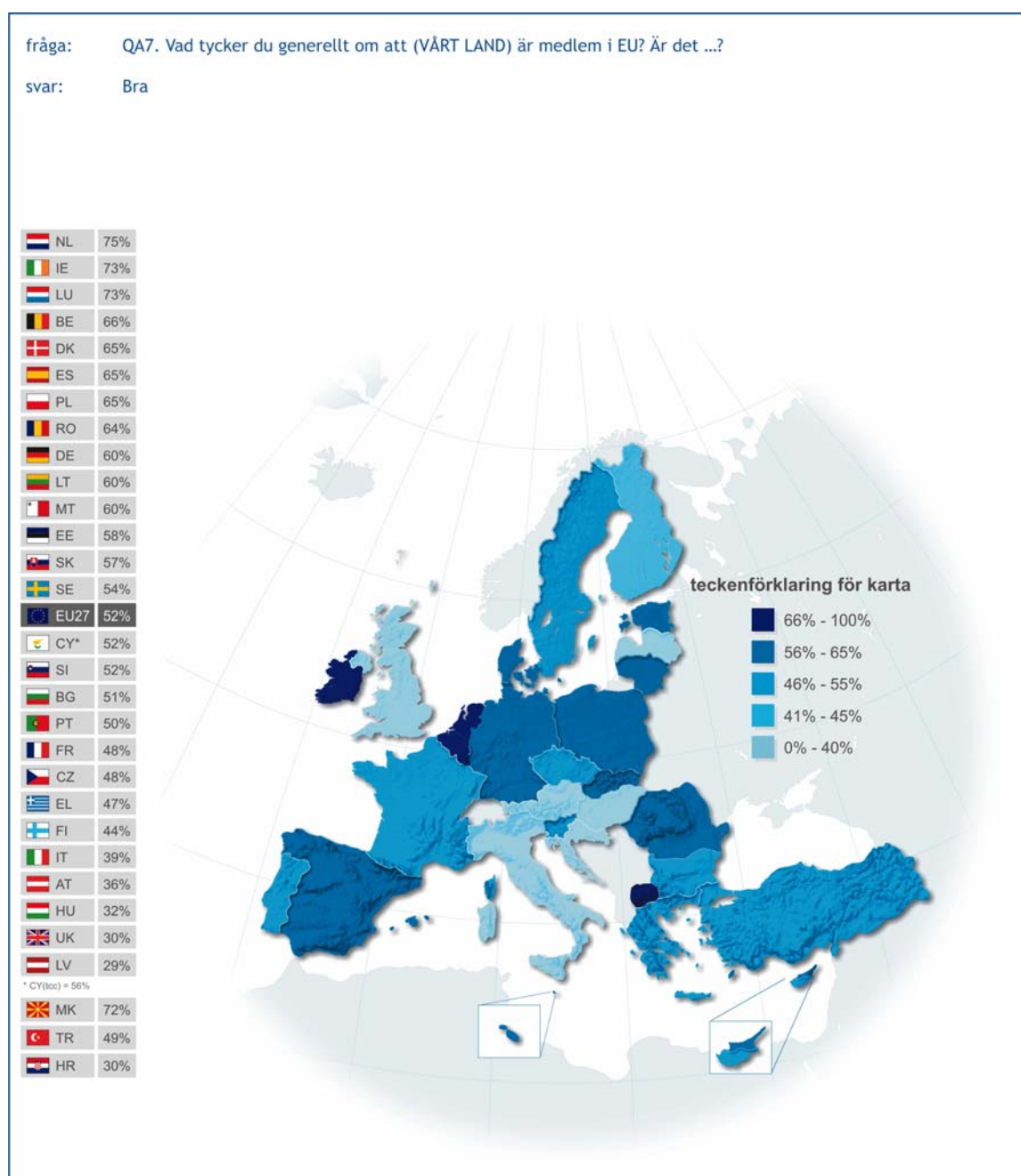
- En majoritet av svenskarna gillar medlemskapet i EU
- Européer med goda livschanser mer positiva till medlemskapet

Fig 1.8 En majoritet européer gillar medlemskapet i EU

Drygt varannan svensk tycker att vårt medlemskap i EU är bra. Och drygt en av fem att det är dåligt. Siffrorna skiljer sig inte nämnvärt från förra mätningen och förefaller rätt stabila.

Fig 1.9 Stora skillnader mellan olika länder i synen på medlemskap i EU

I Europa är det en stor spännvidd mellan hur olika länders medborgare uppfattar medlemskapet. Det är knappast gemensamma faktorer för EU som helhet som förklarar skillnaderna utan enskilda nationers historia och dagens politiska och ekonomiska omständigheter i varje land.

Att de européer som har förtroende för EU också gillar medlemskapet i större utsträckning än de som misstror EU är rätt naturligt. Ett exempel kan räcka. Av dem som har en optimistisk syn på EU:s framtid tycker 70 % att medlemskapet är en bra sak. Men av pessimisterna anser bara 18 % att medlemskapet är bra.

Det finns andra samband värda att notera. Bland de EU-medborgare som är nöjda med sina liv gillar 57 % medlemskapet. Men det gäller bara 35 % av dem som inte är nöjda med sina liv. Man kan också urskilja en generationseffekt. I åldersgruppen 15–24 tycker 59 % att medlemskapet är en bra sak. Andelen faller successivt för grupperna 25–39 och 40–54. Bland 55+ är det 46 % som har en positiv inställning till medlemskapet. Den positiva inställningen ökar med längre utbildning. Av dem som slutar skolan vid femton år eller tidigare är det 36 % som gillar medlemskapet, men bland dem som slutar utbildningen efter tjugo år är 66 % positiva till medlemskapet. Sambandet mellan yrke och attityd till medlemskapet är tydligt. Av dem med en ledningsfunktion gillar 66 % medlemskapet, av kontorsanställda 56 %, av arbetare 49 %, av arbetslösa 46 % och av hemmafruar 42 %. Kvinnor gillar medlemskapet (47 %) i lite mindre utsträckning än män (57 %).

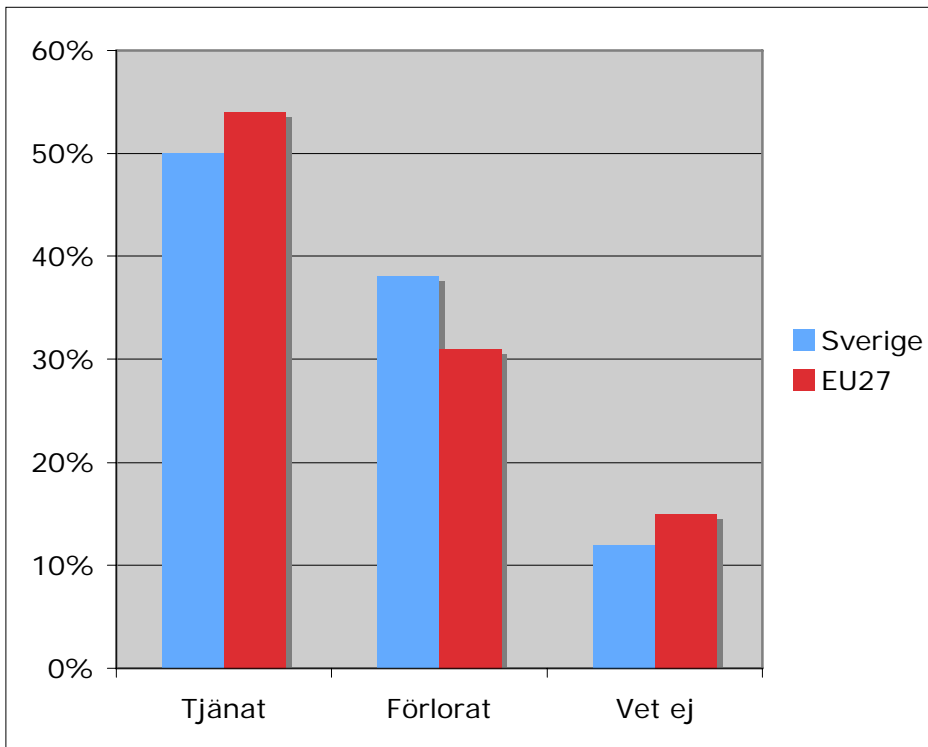
Det här kan betraktas som en onödig sifferlek men underlaget ger tydliga indikationer på ett bakomliggande mönster. Ju större livschanser en person har desto mer positivt inställd till EU-medlemskapet är han eller hon. Den som kan påverka sitt liv, som tror att hon har goda möjligheter och erbjudanden i framtiden tenderar att se mer positivt på EU-medlemskapet.

Den som är nöjd med sitt liv uppfattar sig säkert ha fler livschanser än den som är missnöjd. Samma sak gäller för den runt tjugo år jämfört med den runt sextio. Och att utbildning har stor betydelse för individens livschanser är väl belagt sedan länge. Ingen torde väl heller bli förvånad över att den med ett högstatusyrke ser fler livsmöjligheter än den arbetslöse. Hemmafrurollen tenderar inte heller att förbättra individens sociala eller ekonomiska möjligheter. Och kvinnor har generellt färre framgångsvägar än män.

II.b Är medlemskapet en bra eller dålig affär?

- Fem av tio svenskar anser att Sverige tjänat på medlemskapet i EU

Fig. 1.10 Med hänsyn till allt du känner till, skulle du säga att Sverige har tjänat på eller förlorat på att gå med i EU?

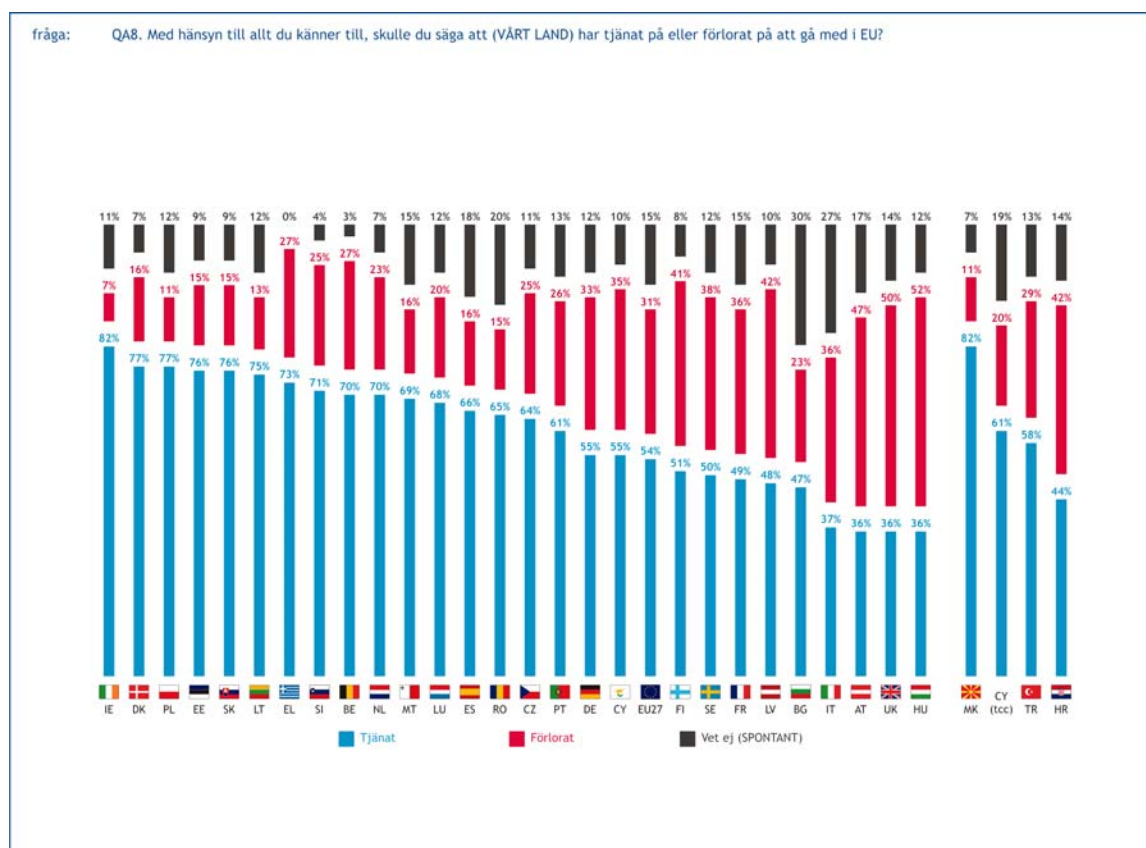

Visserligen tycker varannan svensk att vi tjänat på att vara medlemmar i EU men nästan fyra av tio menar att vi förlorat. I nyttoperspektivet är det alltså rätt många svenskar som anser att Sverige gör en dålig affär genom sitt medlemskap. Vilka faktorer som bidrar till den uppfattningen går det inte att sluta sig till av undersökningen.

Det är bland annat regionala och politiska mönster (enligt vänster-högerskalan) som kännetecknat svenskarnas attityder till EU. I Sverige finns, eller har i alla fall funnits, en större EU-skepsis i glesbygd jämfört med storstad, och bland dem som röstar till vänster jämfört med dem som röstar till höger. Det är förvisso inte samband utan komplikationer men de har i stora drag visat sig i opinionsundersökningar och folkomröstningar.

I det europeiska genomsnittet finns i praktiken inga skillnader mellan storstad och landsbygd eller mellan höger och vänster när det gäller den andel som anser att medlemskapet varit till fördel. Det utesluter naturligtvis inte att det kan finnas lokala nationella skillnader som försvinner i det stora sammanhanget.

Fig. 1.11 Fler européer än svenskar ser fördelar med medlemskapet

Jämfört med svenskarna anser en större del av medborgarna i tjugo av de tjugosju medlemsländerna att det egna landet tjänat på medlemskapet. Det faktum att en mycket stor andel av den svenska exporten går till andra EU-länder verkar inte riktigt återspeglas i svenskarnas uppfattning.

III FÖRTROENDET HEMMA OCH FÖR EU

III.a Institutionerna och förtroendet

- Svenskarna har stort förtroende för sin riksdag jämfört med européerna
- Svenskarnas förtroende för EU har ökat

Medborgarnas förtroende för institutionerna i ett samhälle är på många sätt avgörande för samhällets dynamik och klimat och institutionernas funktionssätt. En någorlunda hög grad av förtroende ökar dynamiken, gör klimat, grupper och individer mer öppna och institutionerna mer välfungerande. Demokrati och förtroende tenderar att gå hand i hand inte minst därför att demokratin ger medborgarna och medierna utrymme att uttrycka misstro. Förtroende och misstro står därför inte i ett enkelt motsatsförhållande.

Vilken nivå på misstron som är skadlig för enskilda institutioner är svårbedömt. En stor misstro riktad mot en institution kan ju vara ett väsentligt hinder för institutionens sätt att fungera men samtidigt demokratiskt välgrundad. En institution som kännetecknas av korruption, slutenhet och hemlighetsmakeri bör ju förlora medborgarnas förtroende.

Men de flesta förtroendeundersökningar fångar människors förtroende och misstro i en mindre problematisk mening. Att hälften eller fler än hälften i stabila demokratier inte litar på regeringen bör nog tolkas som att flertalet ogillar regeringens politik snarare än att de ifrågasätter dess demokratiska legitimitet.

Jag skulle vilja ställa en fråga om hur mycket du litar på vissa institutioner. Vill du för var och en av följande institutioner säga om du är benägen att lita på den eller inte?

Fig. 1.12 Sverige

	Litar på	Litar ej på	Vet ej
Pressen	39 %	57 %	4 %
Radio	78 %	19 %	3 %
TV	67 %	30 %	35 %
Internet	30 %	53 %	17 %
Rättsväsendet	67 %	29 %	4 %
Polisen	75 %	22 %	3 %
Försvaret	56 %	34 %	10 %
Politiska partier	28 %	67 %	5 %
Regeringen	45 %	50 %	5 %
Riksdagen	60 %	35 %	5 %
Europeiska unionen	47 %	45 %	8 %
Förenta nationerna, FN	73 %	21 %	6 %

Fig. 1.13 EU27

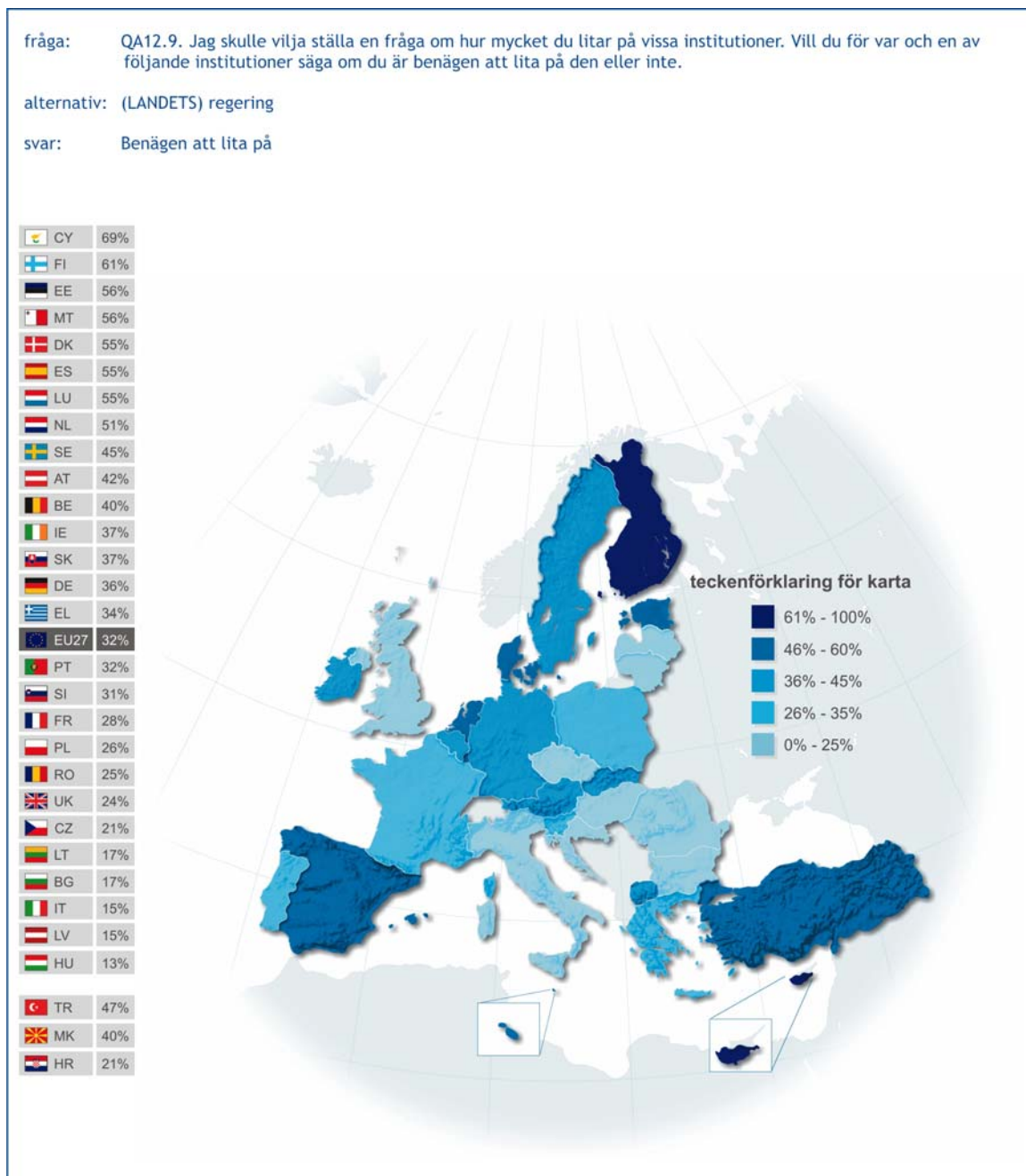
	Litar på	Litar ej på	Vet ej
Pressen	44 %	50 %	6 %
Radio	61 %	32 %	7 %
TV	53 %	43 %	4 %
Internet	36 %	37 %	27 %
Rättsväsendet	46 %	48 %	6 %
Polisen	63 %	32 %	5 %
Försvaret	70 %	20 %	10 %
Politiska partier	18 %	76 %	6 %
Regeringen	32 %	62 %	6 %
Riksdagen	34 %	58 %	8 %
Europeiska unionen	50 %	36 %	14 %
Förenta nationerna, FN	54 %	30 %	16 %

Svenskarna har ett förhållandevis stort förtroende för sina institutioner jämfört med europén i allmänhet. De litar på radio (78 %) och tv (67 %) i betydligt större utsträckning än genomsnittet i Europa (61 % och 53 %). När det gäller Internet är fördelningen den omvända. Det kan bero på att svenskarna hunnit lite längre i Internetmognad än många andra EU-länder.

Färre litar på det svenska försvaret (56 %) jämfört med EU27 (70 %). Delvis kan det bero på att det svenska försvaret diskuterats med kritiska förtecken sedan försvarsministern avgick den 5 september 2007.

Jämfört med EU-genomsnittet litar nästan dubbelt så många svenskar (60 %) på sin. Förtroendet har dessutom ökat något (från 57 %) sedan förra mätningen. Det är bara danskarna som har ännu större förtroende för sitt parlament (76 %). Finland ligger också högt (66 %). Riksdagarna har ett grundmurat förtroende i de nordiska EU-länderna. Det är ett förhållande av viss betydelse när frågor om makt och beslut diskuteras i relationen mellan enskilda medlemsländer och EU.

Fig. 1.14 Svenskar litar mer på sin regering än européerna

När det gäller förtroendet för regeringen ligger svenskarna (45 %) en bra bit högre än EU-genomsnittet (32 %). I Sverige finns en liten övervikt för dem som inte litar på regeringen (50 %) men i Europa är det dubbelt så många som saknar (62 %), jämfört med har (32 %), förtroende för sin regering.

I Sverige finns det också en liten övervikt för dem som litar på EU (47 %) jämfört med dem som inte gör det (45 %). I Europa är övervikten större. Av intresse är att den andel som litar på EU i Sverige ökat från 40 % sedan förra mätningen. Det är en förhållandevis stor uppgång.

I Europa följer förtroendet för EU samma mönster som beskrevs i avsnitt II.a. Yngre litar mer på EU än äldre, personer med högstatusyrken mer än de som har jobb med lägre status, de

högutbildade mer än de lågutbildade, och de som har god kunskap om EU mer än de som har dålig kunskap.

Det är avsevärt fler som litar på FN i Sverige (73 %) jämfört med i Europa i allmänhet (54 %). I själva verket bildar de nordiska EU-medlemmarna Sverige, Danmark (77 %) och Finland (74 %) en grupp för sig när det gäller förtroendet för Förenta nationerna. Den något större skepsis mot organisationen som finns i många EU-länder saknas i Norden.

III.b Om EU-kunskap och förmågan att göra sig gällande

- Fler svenskar förstår hur EU fungerar
- Svenskarna tror starkt på Sveriges förmåga att göra sin röst hörd i EU

Fig. 1.15 Är du benägen att instämma eller inte instämma i följande påståenden?

Sverige	Ja	Nej	Vet ej
Jag förstår hur EU fungerar	58 %	37 %	5 %
Sveriges röst räknas i EU	86 %	12 %	2 %
Hänsyn tas till Sveriges intressen i EU	68 %	26 %	6 %

Fig. 1.16 Är du benägen att instämma eller inte instämma i följande påståenden?

EU27	Ja	Nej	Vet ej
Jag förstår hur EU fungerar	44 %	47 %	9 %
Landets röst räknas i EU	61 %	29 %	10 %
Hänsyn tas till landets intressen i EU	46 %	39 %	15 %

Andelen svenskar som tycker sig förstå hur EU fungerar är större (58 %) än genomsnittet i EU27 (44 %). Dessutom har den här andelen i Sverige ökat kraftigt från 43 % sedan förra mätningen. Det finns ingen given förklaring till den här förändringen, möjligen kan den bero på att mediebevakningen av EU blivit intensivare inför Sveriges ordförandeskap 2009.

Nästan nio av tio svenskar anser att Sveriges röst räknas i EU. Det är en anmärkningsvärt hög siffra som dessutom ökat från 79 % sedan förra mätningen. Den tyder på ett starkt förtroende för vår förmåga att göra oss gällande i EU, inte minst med tanke på att Sverige är ett av de mindre länderna. Faktum är att vi har den största andelen som tror på det egna landets röst av samtliga medlemsländer.

Knappt sju av tio svenskar tycker att EU tar hänsyn till Sveriges intressen. Det är en stor ökning sedan förra mätningen (52 %). Européerna är mer skeptiska. Färre än varannan anser

att EU tar hänsyn till det egna landets intressen. Även när det gäller den här frågan har Sverige den högsta andelen som instämmer.

Svenskarna tycks allmänt sett ha en ovanligt stor tilltro till det egna landets förmåga att verka för sin politik i den Europeiska unionen.

III.c Förtroendet för EU:s institutioner

- Varannan svensk litar på kommissionen
- Svenskarna känner inte till Europeiska unionens råd

Fig. 1.17 Sverige

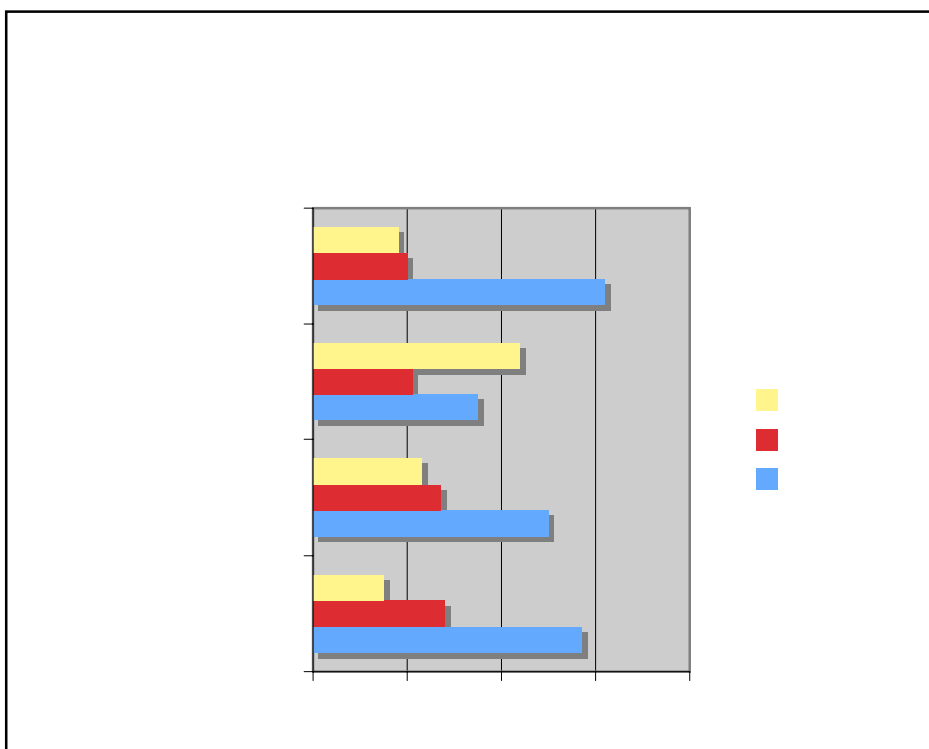
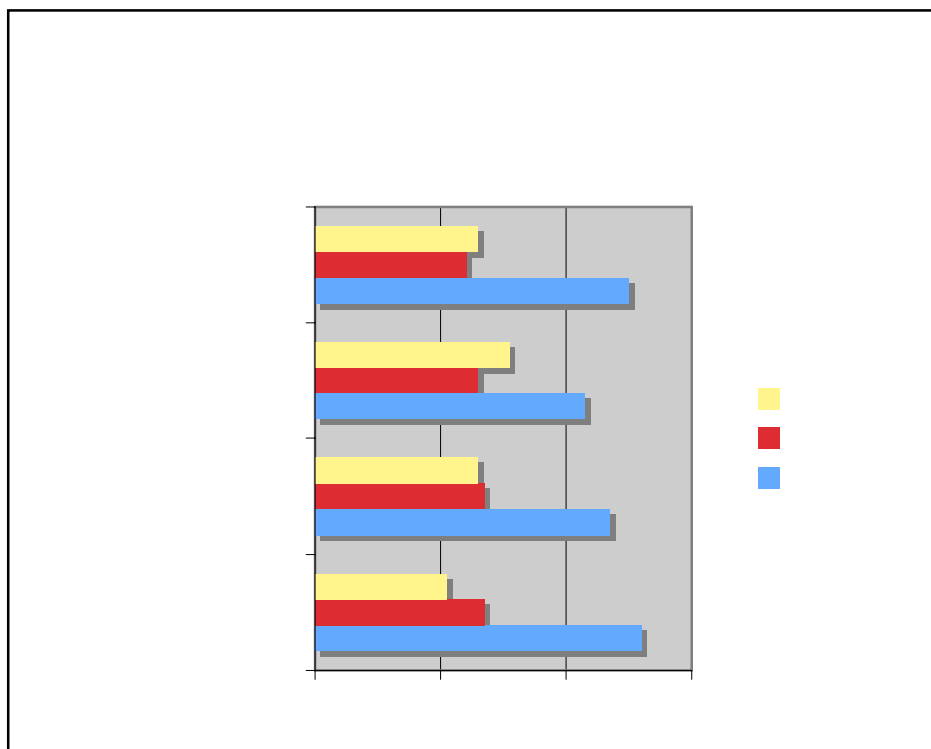
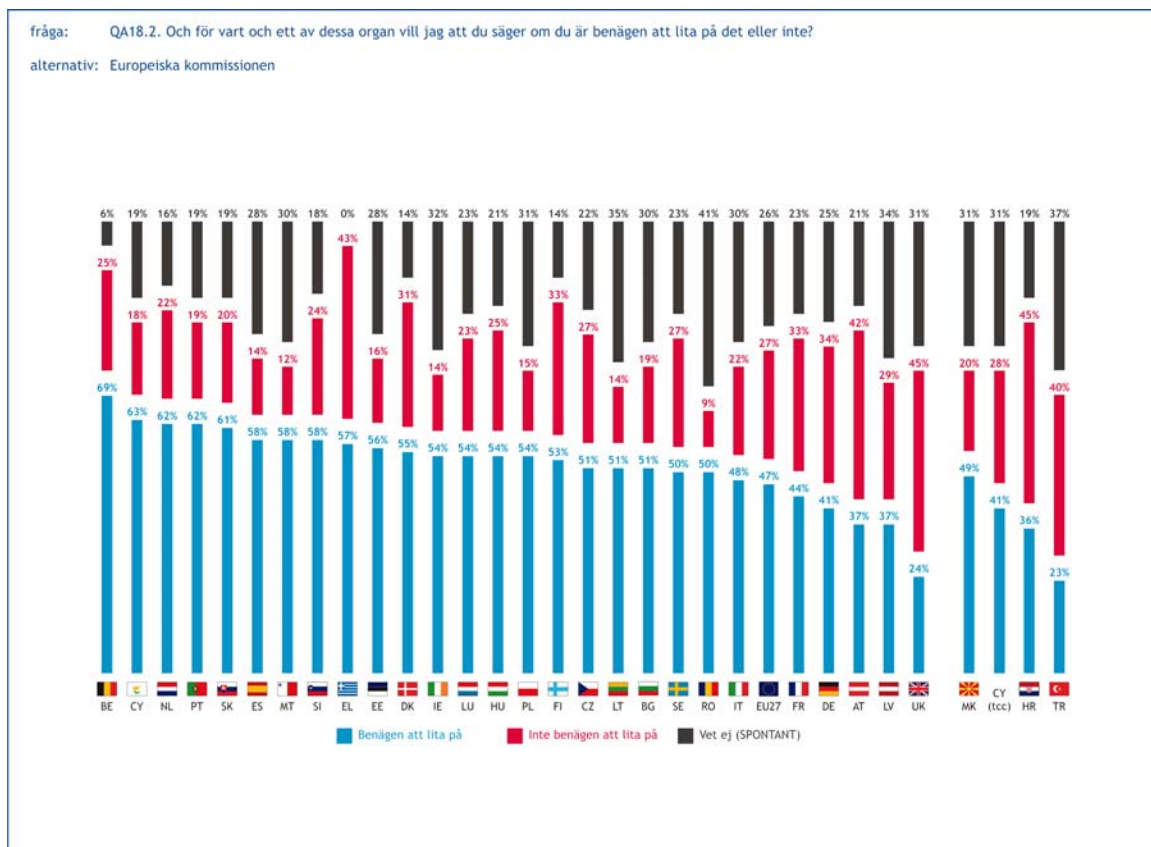

Fig. 1.18 EU27

Svenskarna har ett lite större förtroende för Europaparlamentet, EU-kommissionen och den Europeiska centralbanken är européerna i allmänhet. Men skillnaderna är inte särskilt stora. En av frågorna avviker dock på flera sätt. Det är bara 35 % som säger att de litar på Europeiska unionens råd. Samtidigt som 44 % saknar uppfattning. Det här tyder på att många saknar kunskap om Rådets funktion. Med tanke på att så många har tilltro till Sveriges förmåga att göra sig gällande och få sina intressen tillgodosedda borde nog förtroendet för rådet vara högre. Här finns en pedagogisk uppgift för såväl medierna som kommissionen. Dock har andelen svenskar som litar på rådet ökat från 30 % sedan förra mätningen.

Fig. 1.19 Förtroendet för kommissionen större än misstron

Det är faktisk dubbelt så många svenskar som säger att de litar på kommissionen som säger att de inte gör det. Endast i två EU-länder, Storbritannien och Österrike, är den andel som inte litar på kommissionen större än den som gör det.

IV VEM SKA BESTÄMMA OM VAD?

IV.a Sakområden och beslutsnivå

- Svenskarna vill bestämma skatten i Sverige
- Miljön en fråga för EU enligt svenskarna

Frågan om på vilken nivå beslut ska fattas inom EU är naturligtvis konstitutionell. Med den irländska folkomröstningens nej till Lissabonfördraget blir det här området åter aktuellt för överskådlig framtid.

Beskattningsrätten är tillsammans med försvaret kärnan i ett lands suveränitet. Utan försvar kan landet inte sägas kontrollera sitt territorium och utan beskattningsrätt förfogar regeringen inte över några ekonomiska resurser.

Fig. 1.19 Inom vart och ett av följande områden, tycker du att beslut ska fattas av den svenska regeringen eller gemensamt inom EU?

Sverige				
		Regeringen	Inom EU	Vet ej
Beskattning		82 %	17 %	1 %
Kampen mot terrorism		8 %	91 %	1 %
Försvar och utrikespolitik		50 %	45 %	5 %
Pensioner		90 %	8 %	2 %
Miljöskydd		18 %	81 %	1 %

Fig. 1.20 Inom vart och ett av följande områden, tycker du att beslut ska fattas av landets regering eller gemensamt inom EU?

EU27				
		Regeringen	Inom EU	Vet ej
Beskattning		68 %	28 %	4 %
Kampen mot terrorism		18 %	79 %	3 %
Försvar och utrikespolitik		32 %	64 %	4 %
Pensioner		73 %	24 %	3 %
Miljöskydd		26 %	71 %	3 %

Mot den bakgrunden är det kanske inte så märkligt att åtta av tio svenskar vill att den svenska regeringen (ytterst riksdagen) ska fatta beslut om skatter. Nästan sju av tio européer har samma uppfattning. Intressantare är att 45 % av svenskarna menar att försvars- och utrikespolitiken bör utformas gemensamt inom EU. En betydande majoritet (64 %) av européerna delar den ståndpunkten. Med tanke på Europas långa historia av nationalism är det ett uppmuntrande resultat. Det innebär rimligen att de flesta européer har ett stort förtroende för sina grannar.

Svenskarna har säkert inte mindre förtroende för länderna runt omkring trots att varannan vill att regeringen ska fatta beslut om försvars- och utrikespolitik. Det är snarare den svenska traditionen av neutralitet som förklarar benägenheten att hålla fast vid att försvar och utrikespolitik är en angelägenhet för regeringen. Men just med tanke på den traditionen är det överraskande många (45 %) som menar att uppgifterna borde hanteras gemensamt i EU.

Miljöskydd betraktar svenskarna som en gränsöverskridande fråga. Åtta av tio anser att den bäst hanteras gemensamt inom EU. De flesta européer, sju av tio, delar den uppfattningen. Den uppmärksamhet som klimatförändringarna fått på senare tid har säkerligen fått många att inse att miljöproblem inte följer några gränser utan är något som måste hanteras gemensamt.

Pensioner uppfattas av svenskarna i allra högsta grad som en nationell angelägenhet. Nio av tio svenskar menar att regeringen ska fatta beslut om dem. Det finns säkert flera skäl till den höga andelen. Ett kan vara att den svenska välfärdsstaten av breda samhällsgrupper uppfattas som stark och mer omfattande än på andra håll. Därför tror sannolikt många svenskar att standarden i de svenska välfärdssystemen är betydligt högre än i övriga Europa. Om då beslut i sociala frågor fattas gemensamt inom EU finns risken att nivåerna sjunker. Och det är inte något flertalet svenskar önskar sig. De andra nordiska EU-medlemmarna Danmark och Finland visar ett likartat mönster.

IV.b Fler sakområden

- Hälsa och sociala frågor en uppgift för svenska regeringen
- Gemensamma beslut i EU om energi och transporter menar svenskarna

Fig. 1.21 För vart och ett av följande områden, anser du att beslut ska fattas av den svenska regeringen eller gemensamt inom EU?

Sverige				
		Regeringen	Inom EU	Vet ej
Hälsofrågor		75 %	25 %	0 %
Socialvård		88 %	11 %	1 %
Konsumentskydd		49 %	49 %	2 %
Energi		35 %	63 %	2 %
Transporter		25 %	73 %	2 %
Ekonomi		71 %	26 %	3 %

Fig. 1.22 För vart och ett av följande områden, anser du att beslut ska fattas av landets regering eller gemensamt inom EU?

EU27				
		Regeringen	Inom EU	Vet ej
Hälsofrågor		64 %	33 %	3 %
Socialvård		67 %	30 %	3 %
Konsumentskydd		46 %	50 %	4 %
Energi		35 %	61 %	4 %
Transporter		48 %	48 %	4 %
Ekonomi		49 %	47 %	4 %

Hälsofrågor (75 %) och socialvård (88 %) menar svenskarna är en uppgift för den svenska regeringen. Det är i linje med den syn på välfärdsstaten som präglat Sverige. Och, kan man tillägga, danskarnas och finländarnas syn på den egna välfärdsstaten. Enligt 71 % och 87 % av danskarna ska den egna regeringen fatta beslut om hälsofrågor respektive sociala frågor. För Finlands del är motsvarande andelar 90 % och 91 %. Man kan här skönja konturerna av en nordisk välfärdsmodell. Det betyder inte att det saknas andra länder med likvärdiga lösningar på välfärdsfrågor, utan att de nordiska medborgarna i stort tror att det förhåller sig så. Sedan kan förstås medborgare i Sverige och Norden ha andra skäl till att de anser att hälsofrågor och socialvård ska skötas av den egna regeringen.

Lika många svenskar (49 %) tycker att konsumentskyddet är en fråga för regeringen som att den bör hanteras gemensamt inom EU. Det är en liten ökning sedan förra mätningen och avviker inte nämnvärt från det europeiska genomsnittet. Med växande inomeuropeisk handel, och kanske främst med en expanderande Internethandel, drar allt fler medborgare slutsatsen att konsumentskyddet är en naturlig fråga för EU. Men trender eller förändringar av det här slaget är långsamma och sker vanligtvis i små steg. Därför förblir de ofta oupptäckta av medierna. Nyhetsbevakningen är, som det heter, bättre på revolution än evolution.

Olika länder har skilda utgångspunkter för sin energiförsörjning. Norden stora tillgång till vattenkraft saknar många EU-länder. EU:s olje- och naturgasberoende är stort även om graden av beroende skiljer sig mellan olika länder. Elnätet i Europa integreras och en gemensam marknad är på väg att bildas. Kraftföretagen blir allt mindre nationella. Allt detta talar för att enskilda regeringar inte längre kan behandla energifrågor i ett renodlat nationellt perspektiv. Det handlar om infrastrukturer som blir allt mer gemensamma för unionens medlemmar. Svenskarna svarar på ett sätt som överensstämmer med den bilden. 63 % menar att energifrågor bäst hanteras gemensamt inom EU. Och fler än sju av tio har den åsikten om transporter.

En majoritet (61 %) européer anser att energifrågor bör behandlas inom EU. Men när det gäller transporter väger det jämt. Lika många (48 %) ser det som en fråga för den egna regeringen som för EU. Det är nog lite överraskande med tanke på hur stora flöden som passerar medlemsländernas gränser.

Svenskarna vill inte lämna över det ekonomiska beslutsfattandet från regeringen till EU. Sju av tio menar att det är en nationell angelägenhet. Men ändå är det färre som menar att ekonomin är en fråga för den egna regeringen jämfört med hälsa (75 %) och socialvård (88 %). Om ekonomi avser finanspolitik så får det följderna. Ett lands finanspolitik sätter i

praktiken gränsar för andra politikområden. De ekonomiska resurserna i den offentliga budgeten är alltid knappa i förhållande till kraven från olika sakpolitiska områden. Mot den bakgrunden är det intressant att fler svenskar är angelägna om att låta regeringen sköta de sociala frågorna jämfört med de ekonomiska. Diskrepansen kan bero på att de som svarar inte tolkar det ekonomiska området som finanspolitik.

IV.c Synen på EU:s framtidsprojekt

- Svenskarna positiva till en monetära union
- Svenskarna för en gemensam europeisk utrikespolitik
- Svenskarna stabilt positiva till EU:s utvidgning

Fig. 1.23 Vilken är din uppfattning om följande områden? Vill du för vart och ett av dem säga om du är för eller emot?

Sverige				
		För	Emot	Vet ej
En monetär union		48 %	47 %	5 %
Gemensam utrikespolitik		55 %	38 %	7 %
Gemensam försvarspolitik		62 %	33 %	5 %
Ytterligare utvidgning		55 %	36 %	9 %

Fler svenskar tar ställning för den monetära unionen (48 %) än emot (47 %). Skillnaden är förvisso hårfin men andelen som är för har ökat från 45 % sedan förra mätningen. I folkomröstningen 2003 sa 55,9 % nej till svensk anslutning och 42 % ja. Det var en stor majoritet för att Sverige skulle förbli utanför den monetära unionen. Sedan dess har andelen positiva till EMU ökat. Det beror förstås på många saker. Ett är nog att svenskarnas flitiga resande gjort att de använt euron många gånger. Ett annat är att några större kriser inte inträffat i den monetära unionen. Ett tredje är att en etablerad verklighet (EMU) inte ger utrymme för lika vidlyftiga tolkningar som ett experiment i begynnelsestadiet. Det är nog ingen tillfällighet att mer än åtta av tio belgare, åtta av tio finländare, sju av tio tyskar och lika många fransmän är för den gemensamma valutan. De är alla med i EMU.

Fig. 1.24 Vilken är din uppfattning om följande områden? Vill du för vart och ett av dem säga om du är för eller emot?

EU27				
		För	Emot	Vet ej
En monetär union		60 %	33 %	7 %
Gemensam utrikespolitik		68 %	20 %	12 %
Gemensam försvarspolitik		76 %	15 %	9 %
Ytterligare utvidgning		47 %	39 %	14 %

En majoritet svenskar (55 %) är för en gemensam utrikespolitik för EU. Skillnaden mellan dem som är för respektive emot är 17 % jämfört med 11 % vid förra mätningen. Andelen för har alltså ökat något sedan förra mätningen.

Troligen är det så att ju mer av gemensam utrikespolitik EU lyckas bedriva desto fler blir positiva. Då rapporterar också medierna mer om den gemensamma politiken och relativt sett mindre om enskilda länders utrikespolitiska agerande. Därmed etableras EU:s gemensamma politik som ett faktum. Och så länge det inte kolliderar med stora grupperns övertygelser så tenderar alltfler så att säga att godta faktum.

Nästan sju av tio européer är för en gemensam utrikespolitik mot länder utanför EU. Bara två av tio är emot. Det innebär rimligen att EU har ett brett folkligt stöd i ansträngningarna att forma en gemensam utrikespolitik. Fortsätter den här utvecklingen får relationerna mellan EU:s medlemsländer alltmer en egen karaktär. Den blir vare sig inrikes- eller utrikespolitik.

En gemensam försvars- och säkerhetspolitik har ett stort stöd bland européerna. Tre av fyra är för. Men även bland svenskarna är stödet stort. Drygt sex av tio är för. Stödet har dessutom ökat från 54 % sedan förra mätningen. Det är intressant med tanke på att den svenska traditionen av neutralitet länge gjorde svenskarna skeptiska till att inordna sig i några gemensamma försvarsåtaganden med andra länder. En del tyder på att den här traditionen inte längre är samma starka hinder för formella gemensamma åtaganden på försvars- och utrikespolitikens områden.

Svenskarna är stabilt positiva till EU:s utvidgning. Många fler (55 %) är för en sådan utveckling än emot (36 %). De europeiska länderna uppvisar ett mönster som inte är alldeles enkelt att begripa. I Tyskland och Frankrike är bara 33 % respektive 31 % för en fortsatt utvidgning. I Spanien är däremot fler än sex av tio positiva till fler medlemmar och bara 16 % emot. De stora skillnaderna indikerar att det i stor utsträckning är nationella omständigheter i länderna som spelar roll för medborgarnas attityder. Det är troligt att det finns ett element av nationalism i de negativa attityderna till utvidgningen. Sedan förekommer naturligtvis nationalism i många skiftande gestalter.

V FÖR OCH EMOT EU:S UTVIDGNING

V.a En del släpps hellre in än andra

- Svenskarna starkt för utvidgning
- Européerna i allmänhet skeptiska till utvidgning

Fig. 1.25 För vart och ett av följande länder eller territorier, skulle du vara för eller emot att det i framtiden är en del av EU?

Sverige				
		För	Emot	Vet ej
Bosnien och Hercegovina		66 %	25 %	9 %
Serbien		61 %	30 %	9 %
Montenegro		66 %	24 %	10 %
F.d. jugoslaviska republiken Makedonien		66 %	24 %	10 %
Kroatien		71 %	20 %	9 %
Albanien		58 %	32 %	10 %
Turkiet		46 %	45 %	9 %
Ukraina		58 %	31 %	11 %
Schweiz		89 %	6 %	5 %
Norge		90 %	6 %	4 %
Island		89 %	6 %	5 %

Fig. 1.26 För vart och ett av följande länder eller territorier, skulle du vara för eller emot att det i framtiden är en del av EU?

EU27

	För	Emot	Vet ej
Bosnien och Hercegovina	40 %	44 %	16 %
Serbien	38 %	47 %	15 %
Montenegro	41 %	41 %	18 %
F.d. Jugoslaviska republiken Makedonien	40 %	43 %	17 %
Kroatien	52 %	34 %	14 %
Albanien	34 %	51 %	15 %
Turkiet	31 %	55 %	14 %
Ukraina	43 %	42 %	15 %
Schweiz	77 %	13 %	10 %
Norge	78 %	12 %	10 %
Island	71 %	16 %	13 %

Jämfört med européerna i allmänhet är svenskarna mycket positiva till att ta in nya länder i EU. När det gäller Bosnien och Hercegovina, Serbien, Montenegro, f.d. jugoslaviska

republiken Makedonien och Kroatien är det mer än dubbelt så många svenskar som är för en utvidgning än som är emot. För Albanien och Ukrainas del är nästan lika många för ett medlemskap.

Bland européerna är fler emot än för medlemskap när det gäller Bosnien och Hercegovina, Serbien, f.d. jugoslaviska republiken Makedonien, Albanien och Turkiet. För Montenegros vidkommande väger det jämt. Vad gäller Ukraina är det en procents övervikt för dem som är för. När det gäller Kroatien finns däremot en stor övervikt för ett medlemskap.

Turkiet är i en kategori för sig. Det europeiska motståndet mot Turkiets medlemskap är stort. I stora länder som Tyskland är 77 % emot Turkiets medlemskap och i Frankrike 71 %. Spanien avviker. Där är 46 % för och 32 % emot. Spanjorerna är mer positiva till Turkiets medlemskap än svenskarna. Andelen svenskar som är för är 46 % men 45 % är emot.

För svenskarnas vidkommande kan EU fortsätta med utvidgningen till nya medlemmar. Men samtidigt är det uppenbart att den allmänna europeiska opinionen är motståndare till den processen.

Att de allra flesta svenskar och européer förespråkar Schweiz, Norges och Islands medlemskap borde inte förvåna. Det är länder som svarat mot kraven på medlemskap sedan Europeiska gemenskapens begynnelse. Det som väcker viss nyfikenhet är vilka anledningar de som är emot dessa länders medlemskap kan ha för sitt ställningstagande.

V.b Européerna och Turkiet

- Sju av tio svenskar positiva till Turkiets medlemskap
- Tyskar och fransmän starkt emot turkiskt medlemskap

Fig. 1.27 Opinionsen i Europa tveksam till Turkiets medlemskap

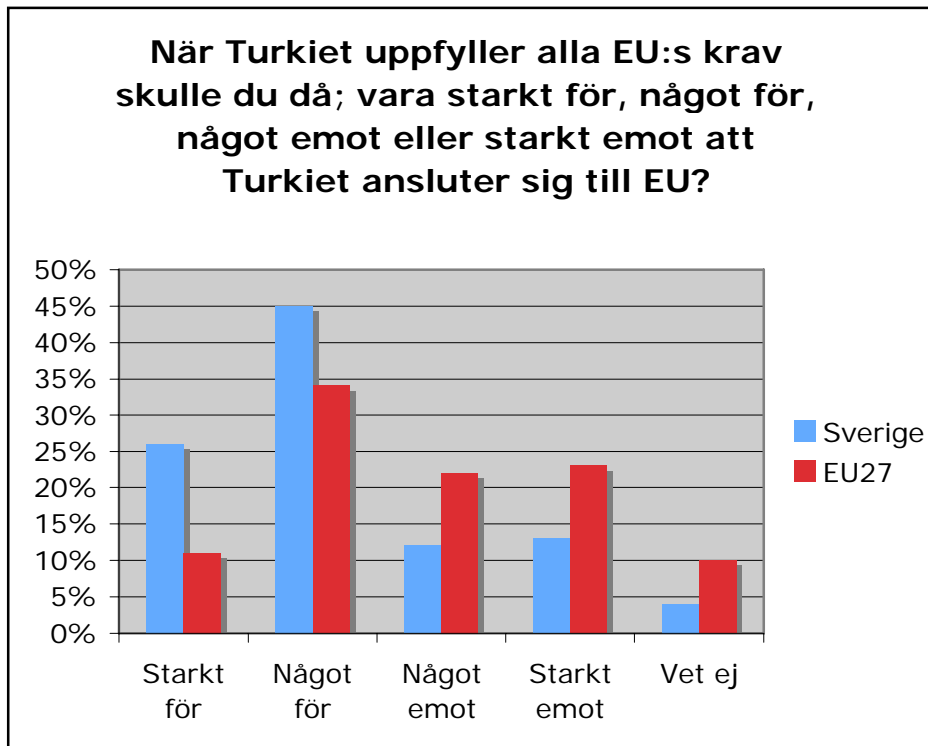

Fig. 1.28 Opinionsen i huvuddrag.

	Sverige	EU27
För	71 %	45 %
Emot	25 %	45 %

Det turkiska medlemskapets vara eller inte vara lär förbli en av EU:s stora utrikespolitiska frågor. Vore den svenska opinionen vägledande för Europa skulle problemen vara betydligt mindre. Fler än sju av tio svenskar är positiva till Turkiets medlemskap om och när landet uppfyller EU:s alla krav. Bland européerna i allmänhet är lika många för som emot.

Det stora hindret för Turkiets anslutning finns nog i opinionen i två av de ekonomiskt och politiskt dominerande länderna: Tyskland och Frankrike. Även om Turkiet uppfyller alla krav är 63 % av tyskarna och 60 % av fransmännen emot och bara 35 % i båda länderna för. Med så tunga opinioner mot ett medlemskap i de båda länderna torde det vara svårt för deras regeringar att välja en annan väg.

Av studenterna i Europa är 59 % positiva till Turkiets medlemskap. Det är den mest positiva kategorin som finns i undersökningen. Den mest negativa finner man bland dem som har en negativ bild av EU. Bara 23 % är för Turkiets medlemskap.

Visserligen är bara 22 % av motståndarna till utvidgning av EU för Turkiets medlemskap. Med tanke på den gruppens allmänna attityd till utvidgning är det märkligt att så många alls förespråkar ett medlemskap.

Temat med livschanser återkommer i bakgrundsmaterialet. De som har längre utbildning, yrken med högre status och annat som ökar individens livschanser är mer positiva till Turkiets medlemskap än de med kortare utbildning, yrken med lägre status, osv.

VI EU OCH GLOBALISERINGEN

VI.a Globalisering av företag och anställningar

- Svenskarna inte särskilt oroade av globaliseringen

Globalisering var ett uttryck som myntades på 60-talet men blev populärt på 90-talet. Det är ett sammansatt begrepp som använts av forskare på olika sätt. I politiken har globalisering ibland blivit ett flaggskepp för allt det goda man vill, andra gånger för allt det onda man bekämpar. Globalisering är framför allt ett ekonomiskt begrepp men med en viktig politisk dimension. EU:s krav på fria flöden av varor, tjänster, kapital och människor fångar både den ekonomiska och den politiska aspekten. Det handlar primärt om ekonomiska flöden och dessa är fria eftersom de inte hindras av nationella (alltså politiska) gränser.

En tänkvärd definition av globalisering är värd att nämna. På en fullt globaliserad marknad saknar ordet utlänning tillämpning. På en sådan marknad finns inga utlänningar men heller ingenting utländskt. Att till exempel ett företag i Sverige ägs av människor som råkar vara holländare eller italienare saknar all relevans för marknadens funktionssätt. Globalisering och ekonomisk nationalism är i grunden oförenliga begrepp.

En annan definition är av det mer förväntade slaget. Globalisering kännetecknas av att ekonomiska aktörer i en given del av världen påverkas alltmer av händelser på andra håll i världen än tidigare. Olika länder och regioner världen över länkas samman i en allt tätare väv av ömsesidiga beroenden.

Själva EU är ett uttryck för globaliseringen och det på flera sätt. Unionens politiska ambition har sedan början varit att integrera medlemsländernas ekonomier och därmed har man bidragit till globaliseringen. Samtidigt har den ambitionen varit ett svar på den bredare globala integration som pågått sedan länge. De institutioner som formats inom EU har samtidigt gett de alltmer integrerade marknaderna ett politiskt och rättsligt ramverk. Förutom sådana ramverk fungerar inga marknader.

Fig. 1.29 Vilket av följande två påståenden är det som är närmast din åsikt när det gäller globaliseringen?

	Sverige	EU27
Globalisering ger företag nya marknader	64 %	39 %
Globalisering hotar jobb och företag	29 %	43 %
Vet ej	7 %	18 %

(Frågorna i undersökningen har förenklats i figuren. De korrekta formuleringarna är; Globaliseringen utgör en bra möjlighet för svenska (landets) företag tack vare att marknader öppnas upp, Globaliseringen utgör ett hot mot anställningar och företag i (landet) Sverige, och slutligen Vet ej.)

Sverige är ett exporterande land och svenskarna har en lång tradition av att försvara frihandel. Därför är det inte så överraskande att mer än sex av tio svenskar menar att globaliseringen ger svenska företag nya möjligheter. Bland européerna är det bara fyra av tio som har den uppfattningen. Sverige ligger, efter Danmark (78 %), högst när det gäller andelen med en ljus syn på de egna företagens möjligheter. Skillnaden jämfört med stora länder som Tyskland (41 %), Italien (34 %) eller Frankrike (25 %) är stor eller mycket stor. Européerna är avgjort mer oroade av globaliseringen än svenskarna och danskarna. Det innebär troligen att det finns ett stöd för protektionism på sina håll i Europa.

Knappt tre av tio svenskar anser att globaliseringen är ett hot mot jobben i Sverige. I Europa är det drygt fyra av tio som har den uppfattningen. Många av de arbeten som av kostnadsskäl flyttats till andra länder har i själva verket hamnat hos EU:s nya medlemsländer. De har därmed bidragit till dessa länders tillväxt. Men i undersökningen går det inte att se om medborgarna i EU är mer positiva till jobb som flyttas inom EU jämfört med dem som hamnar utanför.

VI.b EU som skydd mot globaliseringen

- Svenskarna anser EU vara ett skydd mot globaliseringens negativa effekter

Fig. 1.30 I vilken utsträckning instämmer du eller tar avstånd från följande påståenden: EU hjälper till att skydda oss mot globaliseringens negativa effekter.

	Sverige	EU27
Instämmer helt	8 %	6 %
Instämmer delvis	45 %	38 %
Tar delvis avstånd	20 %	26 %
Tar helt avstånd	10 %	9 %
Vet ej	17 %	21 %
Instämmer	53 %	44 %
Tar avstånd	30 %	35 %

Något fler svenskar (53 %) tror på EU:s förmåga att skydda oss mot globaliseringens negativa följder jämfört med genomsnittet i Europa (44 %). Samtidigt har fler européer en positiv bild av EU:s skyddande förmåga (44 %) än en negativ (35 %).

Svenskarnas förhållandevis starka tro på EU:s skyddande förmåga förklaras antagligen delvis av den allmänt positiva hållningen till globaliseringen. Gissningsvis har de med en negativ attityd till globaliseringen en svagare tro på EU:s skyddande effekter.

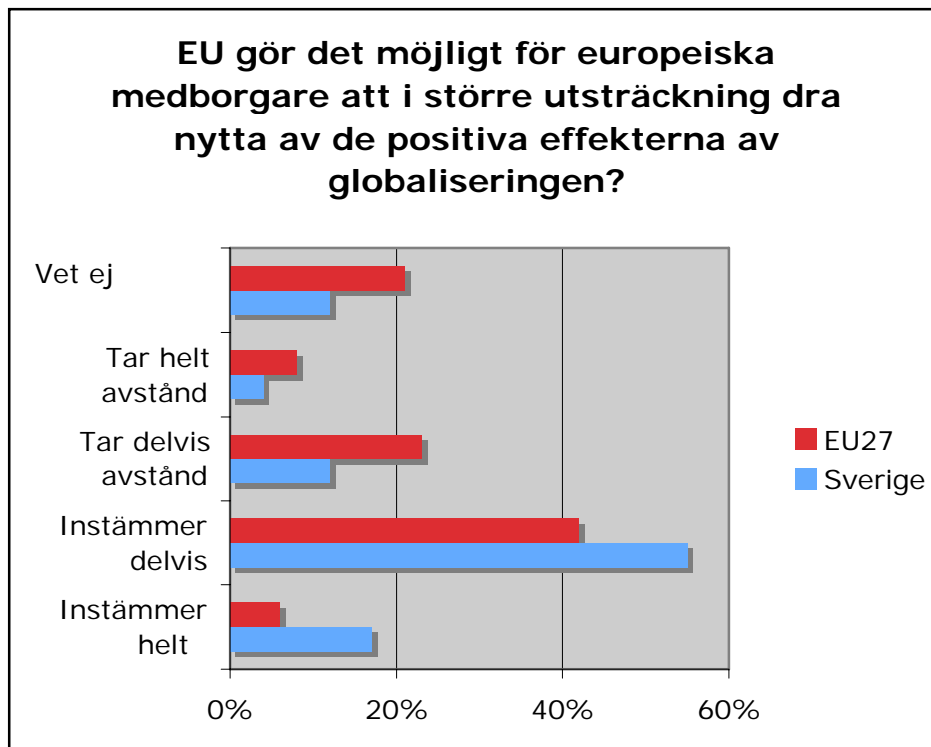
Ungefär en femtedel av européerna har ingen åsikt om EU och globaliseringen. Det är alltså rätt många som saknar kunskaper eller som av andra skäl svarar att de inte vet. Globaliseringen är ett komplicerat fenomen. Den utspelar sig dessutom över tid och har därför en dynamik som nog kan skapa en del pedagogiska problem. Protektionistiska åtgärder kan ge branscher och grupper påtagliga kortsiktiga fördelar. Samtidigt kan samma åtgärder på sikt leda till att branscher och industrier successivt förlorar i konkurrenskraft och att nackdelarna blir större än fördelarna. Det är ett dilemma både enskilda regeringar och EU som helhet tvingas leva med.

VI.c EU och de positiva effekterna av globaliseringen

- De flesta svenskar tror att EU hjälper dem dra nytta av globaliseringen

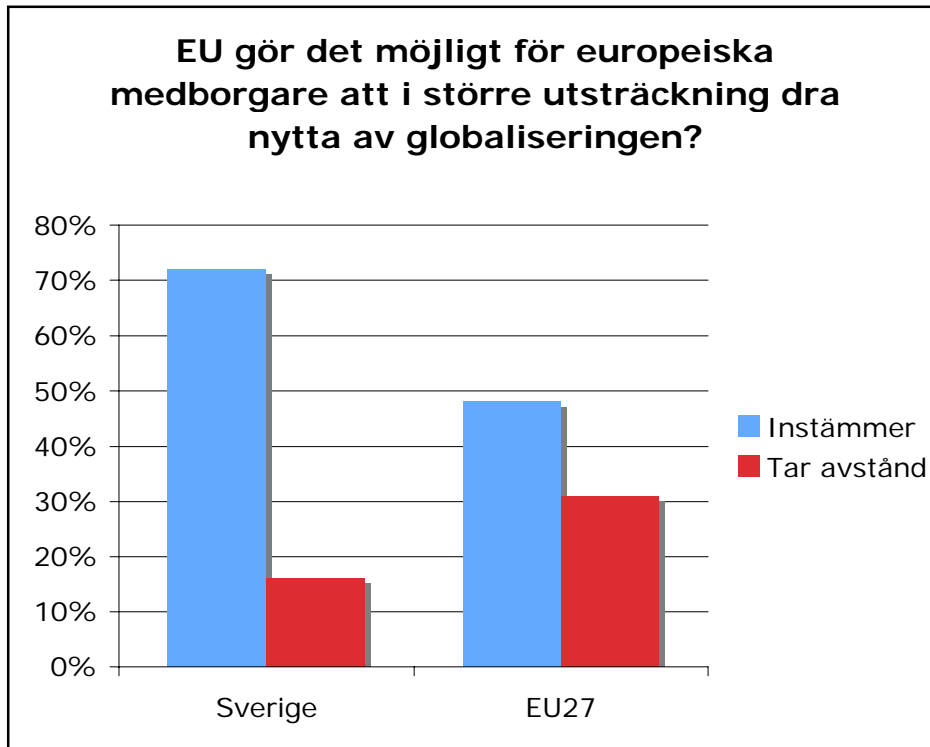
I vilken utsträckning instämmer du eller tar avstånd från följande påståenden: EU gör det möjligt för europeiska medborgare att i större utsträckning dra nytta av de positiva effekterna av globaliseringen.

Fig. 1.31 Svenskarna positiva till EU:s roll i globaliseringen

Svenskarna har en stark tro på att EU hjälper dem att dra nytta av globaliseringen. Fler än sju av tio har den åsikten och bara knappt två av tio har den motsatta. I Danmark (72 %) och Sverige finns den största andelen medborgare som menar att EU är en positiv kraft i globaliseringen. Varför de två länderna avviker så tydligt från genomsnittet (48 %) framgår inte av undersökningen. Bidragande förklaringar är sannolikt att ländernas ekonomier utvecklats gynnsamt under de senaste åren och att deras invånare är mindre oroade av globaliseringen än medborgare på andra håll. Länderna har även en lång frihandelstradition.

Fig. 1.32 Européerna mer skeptiska än svenskarna till EU:s roll i globaliseringen

Men även inom EU är det många fler som instämmer än som tar avstånd från påståendet i frågan. EU har därför en stark ställning i européernas medvetande som något som underlättar globaliseringen. EU anses hjälpa många att dra nytta av globaliseringens positiva effekter. Det innebär att EU bidrar till att skapa fördelar för människor.

VI.d Synen på utomeuropeiska ekonomier

- De flesta svenskar anser en europeiska ekonomin fungerar bättre än den amerikanska
- Européerna har en ljus syn på den kinesiska ekonomin

Svenskarna har en mycket större tilltro till den europeiska ekonomin än den amerikanska. Det är bara 7 procentenheter som menar att den amerikanska ekonomin fungerar bättre än den europeiska. Samtidigt menar 29 procentenheter Unionens ekonomi fungerar sämre än den kinesiska.

Fig. 1.33 Skulle du säga att den europeiska ekonomin fungerar bättre, sämre eller lika bra som den ... ekonomin?

Sverige				
	Fungerar bättre	Fungerar sämre	Fungerar Lika bra	Vet ej
Amerikanska	69 %	7 %	16 %	8 %
Japanska	29 %	25 %	19 %	27 %
Kinesiska	39 %	29 %	11 %	21 %
Indiska	50 %	15 %	9 %	26 %

Européerna i allmänhet har en ännu ljusare syn än svenskarna på den kinesiska ekonomin jämfört med den europeiska. Fyra av tio menar att ekonomin i Unionen fungerar sämre än den kinesiska och tre av tio att fungerar bättre. De har också en starkare tilltro till den japanska ekonomin jämfört med den europeiska.

Den ekonomiska omvälvning som pågår sedan rätt länge i Kina har fått en mycket stor medial exponering i Sverige. Och det som betonats i bild och text är den intensiva ekonomiska dynamiken i Kina. Det är nog mot den bakgrunden man ska förstå svenskarnas och säkert också européernas inställning till den kinesiska ekonomin.

Fig. 1.34 Skulle du säga att den europeiska ekonomin fungerar bättre, sämre eller lika bra som den ... ekonomin?

EU27				
	Fungerar bättre	Fungerar sämre	Fungerar Lika bra	Vet ej
Amerikanska	36 %	28 %	21 %	15 %
Japanska	22 %	42 %	16 %	20 %
Kinesiska	30 %	39 %	11 %	20 %
Indiska	45 %	22 %	9 %	24 %

Att två av tio EU-medborgare anser att den europeiska ekonomin fungerar sämre än den indiska är inte enkelt att förklara. Visserligen har den indiska ekonomin haft en god tillväxt senare år men den domineras fortfarande av strukturer som låser fast många människor i traditionella beteenden. Andelen fattiga i Indien – människor som lever på en dollar om dagen – är fortfarande stor även om den minskat sedan 1980-talet.

VI.e Splittrad syn på globaliseringens effekter

- Globaliseringen mångtydig för svenskar och européer

Fig. 1.35 Globalisering av handel har många konsekvenser. Vad är det första du kommer att tänka på när du hör ordet ”globalisering”?

	Sverige	EU27
Nya marknader för egna landets företag	30 %	16 %
Utländska investeringar i egna landet	7 %	16 %
Omlokalisering dit arbetskraften är billigare	40 %	41 %
Ökad konkurrens för egna landets företag	16 %	13 %
Annat	3 %	2 %
Vet ej	4 %	12 %

Det är dubbelt så många svenskar (30 %) som européer (16 %) som tänker på att det egna landets företag får möjligheter på nya marknader när de hör ordet ”globalisering”. Det ger ytterligare en bekräftelse på att svenskarna har en mer positiv syn på globaliseringen än européerna i allmänhet.

Sverige har inte bara en lång tradition av frihandel utan är dessutom en liten öppen ekonomi med stor exportandel. Detta har länge varit ett framgångsrecept som svenskarna sannolikt inte överger i första taget.

Fyra av tio svenskar och européer associerar globalisering med omlokalisering av arbetstillfällen till billigare länder. Det framgår inte av svaren eller undersökningen om detta uppfattas negativt eller positivt. Båda hållningarna är möjliga. Å ena sidan innebär omlokalisering förlust av arbetstillfällen och därmed arbetslöshet, å den andra frigörs människor från lågkvalificerade jobb och kan, via utbildning, gå vidare till mer kvalificerade och bättre betalda arbeten.

Det här mönstret är väl bekant för många svenskar fast på ett annat område. Den svenska fackföreningsrörelsens idé med den solidariska lönepolitiken byggde på att löner sattes centralt för hela LO-kollektivet. Lönerna blev för höga för de minst produktiva företagen som därför slogs ut. De som förlorade jobben i den processen skulle då gå till jobb i mer produktiva företag. Omställningen underlättades av utbildningar i statlig regi. Mönstren är inte identiska men släktskapet tydligt. Lågt betalda och lågt kvalificerade jobb ersätts av bättre betalda och mer kvalificerade jobb. Kanhända har detta skapat en mer positiv inställning bland svenskarna jämfört med européerna, eller åtminstone mindre negativ, till den omlokalisering av arbetstillfällen som globaliseringen leder till.

**"STANDARD" EUROBAROMETER 69
TECHNICAL SPECIFICATIONS**

Between the 25th of March and the 04th of May 2008, TNS Opinion & Social, a consortium created between Taylor Nelson Sofres and TNS opinion, carried out wave 69.2 of the EUROBAROMETER, on request of the EUROPEAN COMMISSION, Directorate-General for Communication, "Research and Political Analysis".

The "STANDARD" EUROBAROMETER 69 is part of wave 69.2 and covers the population of the respective nationalities of the European Union Member States, resident in each of the Member States and aged 15 years and over. The "STANDARD" EUROBAROMETER 69 has also been conducted in the three candidate countries (Croatia, Turkey and the Former Yugoslav Republic of Macedonia) and in the Turkish Cypriot Community. In these countries, the survey covers the national population of citizens and the population of citizens of all the European Union Member States that are residents in these countries and have a sufficient command of the national languages to answer the questionnaire. The basic sample design applied in all states is a multi-stage, random (probability) one. In each country, a number of sampling points was drawn with probability proportional to population size (for a total coverage of the country) and to population density.

In order to do so, the sampling points were drawn systematically from each of the "administrative regional units", after stratification by individual unit and type of area. They thus represent the whole territory of the countries surveyed according to the EUROSTAT NUTS II (or equivalent) and according to the distribution of the resident population of the respective nationalities in terms of metropolitan, urban and rural areas. In each of the selected sampling points, a starting address was drawn, at random. Further addresses (every Nth address) were selected by standard "random route" procedures, from the initial address. In each household, the respondent was drawn, at random (following the "closest birthday rule"). All interviews were conducted face-to-face in people's homes and in the appropriate national language. As far as the data capture is concerned, CAPI (*Computer Assisted Personal Interview*) was used in those countries where this technique was available.

VIII

EUROBAROMETERNS FRÅGOR

A	Projektnummer (101-105)	
	EB69.1 A	
B	Landskod (106-107)	
	EB69.1 B	
C	EB projektnummer (108-110)	
	EB69.1 C	
D	Intervjunummer (löpnummer) (111-116)	
	EB69.1 D	
E	ROTERAS (OBS DETTA STYR VILKA FRÅGOR SOM SEDAN STÄLLS)	(117)
	A	
	B	
	EB68.1 E	
Q1	Vilken är din nationalitet? Ange det land (eller de länder) som stämmer för dig.	
	(FLERA SVAR MÖJLIGA)	(138)
	Belgien	
	Danmark	
	Tyskland	
	Grekland	
	Spanien	
	Frankrike	
	Irland	
	Italien	
	Luxemburg	
	Nederländerna	
	Portugal	
	Storbritannien (England, Skottland, Wales, Nordirland)	
	Österrike	
	Sverige	
	Finland	
	Cypern	
	Tjeckien	

Estland
Ungern
Lettland
Litauen
Malta
Polen
Slovakien
Slovenien
Bulgarien
Rumänien
\$\$Cypern (Norra)
Annat land (SPONTANT - AVSLUTA)
Vet ej (SPONTANT)

EB68.1 Q1

(AVSLUTA OM 'ANNAT LAND' ELLER 'VET EJ')

QA1 När du träffar vänner och bekanta, diskuterar ni då politik ofta, ibland eller aldrig?

(171)

Ofta
Ibland
Aldrig
Vet ej (SPONTANT)

EB68.1 QA1

QA2 När du har en stark åsikt, försöker du då övertala dina vänner, släkt eller arbetskamrater så att de håller med

(172)

(LÄS UPP)

Ofta
Ibland
Sällan
Aldrig
Vet ej (SPONTANT)

EB68.1 QA2

QA3 På det stora hela, är du mycket nöjd, ganska nöjd, ganska missnöjd eller mycket missnöjd med det liv du lever är...?

(LÄS UPP)

Mycket nöjd
Ganska nöjd
Ganska missnöjd
Mycket missnöjd
Vet ej (SPONTANT)

EB68.1 QA3

FRÅGA EJ QA4 I Cypern (Norra) - Cypern (Norra) GÅ TILL QA4b

QA4a Vad har du för förväntningar inför de kommande tolv månaderna: kommer de kommande tolv månaderna att bli förändrade när det gäller...?

	(LÄS UPP)	Bättre	Sämre	Oförändrad	
(174)	1	Ditt liv i allmänhet	1	2	3
	2	Den ekonomiska situationen i Sverige	1	2	3
(175)	3	Den ekonomiska situationen i ditt hushåll	1	2	3
(176)	4	Arbetsmarknadssituationen i Sverige	1	2	3
(177)	5	Din egen arbetssituation	1	2	3
(178)	6	Den ekonomiska situationen i EU	1	2	3
(179)					

EB68.1 QA5

FRÅGA QA4b ENBART I Cypern (Norra) - ÖVRIGA GÅ TILL QA5a

QA4b Vad har du för förväntningar inför de kommande tolv månaderna: kommer de kommande tolv månaderna att bli förändrade när det gäller...?

	(LÄS UPP)	Bättre	Sämre	Oförändrad	
(180)	1	Ditt liv i allmänhet	1	2	3
	2		1	2	3
(181)	3	Den ekonomiska situationen i ditt hushåll	1	2	3
(182)	4		1	2	3
(183)	5	Din egen arbetssituation	1	2	3
(184)	6	Den ekonomiska situationen i EU	1	2	3
(185)					

NEW (BASED ON EB68.1 QA 5)

FRÅGA EJ QA5a I Cypern (Norra) - Cypern (Norra) GÅ TILL QA5b

QA5a För vart och ett av följande områden, skulle du säga att situationen i Sverige är bättre eller sämre än genomsnittet för medlemsstaterna?

(VISA KORT MED SKALA - ETT SVAR PER RAD)

	(LÄS UPP - ROTERA)	Mycket bättre	Något bättre	Något sämre	Mycket sämre	
(186)	1	Situationen för den svenska ekonomin	1	2	3	4
(187)	2	Situationen för sysselsättningen i Sverige	1	2	3	4
(188)	3	Levnadskostnaderna i Sverige	1	2	3	4
(189)	4	Energipriserna i Sverige	1	2	3	4
(190)	5	Livskvaliteten i Sverige	1	2	3	4

EB67.2 QA7a (ITEMS 1-4) - QA7C (ITEM 5) TREND MODIFIED

FRÅGA QA5b ENBART I Cypern (Norra) - ÖVRIGA GÅ TILL QA6a

QA5b

	(LÄS UPP - ROTERA)	Mycket bättre	Något bättre	Något sämre	Mycket sämre	
(191)	1		1	2	3	4
(192)	2		1	2	3	4
(193)	3		1	2	3	4
(194)	4		1	2	3	4
(195)	5		1	2	3	4

EB67.2 QA7d (ITEM 1-4) - QA7f (ITEM 5) TREND MODIFIED

FRÅGA EJ QA6a I Cypern(Norra) – Cypern(Norra) GÅ TILL QA6b

QA6a Vilka tycker du är de två viktigaste frågorna för Sverige just nu?

(VISA KORT - LÄS UPP - MAX 2 SVAR)

Brottslighet
Den ekonomiska situationen
Stigande priser/inflation
Skatter
Arbetslöshet
Terrorism
Försvars- och utrikespolitik
Boende
Invandring
Hälsa- och sjukvårdssystemet
Skolväsendet
Pensioner
Skydda miljön
Energifrågor
Annat (SPONTANT)
Vet ej (SPONTANT)

(196

EB68.1 QA6a

FRÅGA QA6b ENBART I Cypern (Norra) - ÖVRIGA GÅ TILL QA7

QA6b

(VISA KORT - LÄS UPP - MAX 2 SVAR)

Brottslighet
Den ekonomiska situationen
Stigande priser/inflation
Skatter
Arbetslöshet
Terrorism
Boende
Invandring
Hälsa- och sjukvårdssystemet
Skolväsendet
Pensioner
Skydda miljön
Energifrågor

(212

Annat (SPONTANT)
Vet ej (SPONTANT)

EB68.1 QA6b

FRÅGA QA7a OCH QA8a ENBART I EU27 - FM, TR OCH HR GÅ TILL QA7b - Cypern(Norra) GÅ TILL QA7c

QA7a Vad tycker du generellt om att Sverige är medlem i EU? Är det ...?

(LÄS UPP)

(228)

Bra
Dåligt
Varken bra eller dåligt
Vet ej (SPONTANT)

EB68.1 QA12a

QA8a Med hänsyn till allt du känner till, skulle du säga att Sverige har tjänat på eller förlorat på att gå med i EU?

(229)

Tjänat
Förlorat
Vet ej (SPONTANT)

EB68.1 QA13a

FRÅGA QA7b OCH QA8b ENBART I FM, TR OCH HR - EU27 GÅ TILL QA9a

QA7b

(LÄS UPP)

(230)

Bra
Dålig
Varken bra eller dåligt
Vet ej (SPONTANT)

EB68.1 QA12b

QA8b

(231)

Vet ej (SPONTANT)

EB68.1 QA13b

FRÅGA QA7c OCH QA8C ENBART I Cypern(Norra) - ÖVRIGA GÅ TILL QA9a

QA7c

(LÄS UPP)

(232)

Bra

Dålig

Varken bra eller dåligt

Vet ej (SPONTANT)

EB68.1 QA12c

QA8c

(233)

Vet ej (SPONTANT)

EB68.1 QA13c

FRÅGA EJ QA9a I Cypern(Norra) - FRÅGA ENBART OM "(OUR COUNTRY) HAS BENEFITED\ WOULD B MEMBER OF THE EU" - KOD 1 I QA8a ELLER QA8b - Cypern(Norra) GÅ TILL QA9b - ÖVRIGA GÅ TILL Q

QA9a

Vilka av följande är huvudanledningarna till att Sverige har haft nytta av att vara medlem i Europeiska unionen

(VISA KORT - ROTERA - MAX 3 SVAR)

(234)

Europeiska unionen bidrar till demokratin i Sverige

Europeiska unionen bidrar till att upprätthålla fred och förstärka säkerheten

Europeiska unionen bidrar till ekonomisk tillväxt i Sverige

Vissa frågor som är viktiga för Svenska folket hanteras bäst på EU-nivå

Medlemskap i Europeiska unionen förbättrar samarbetet mellan Sverige och andra länder

Svenska folket får ett viktigt inflytande på beslut fattade på EU-nivå

Europeiska unionen ger svenska folket en starkare röst i världen

Europeiska unionen förbättrar svenska folkets levnadsstandard.

QA10a Vilka av följande är huvudanledningarna till att du anser att Sverige inte har haft nytta av att vara medlem i EU

(VISA KORT - ROTERA - MAX 3 SVAR)

(260

- Medlemskapet i Europeiska unionen har en negativ inverkan på demokratin i Sverige
- Medlemskapet i Europeiska unionen har en negativ inverkan på upprätthållandet av fred och som garant för säkerheten
- Medlemskapet i Europeiska unionen har en negativ inverkan på den ekonomiska tillväxten i Sverige
- Frågor som är viktiga för svenska folket hanteras bäst på nationell nivå.
- Att vara medlem i Europeiska unionen skapar en del spänningar mellan Sverige och andra länder
- Svenska folket har väldigt lite inflytande i beslut som fattas på EU-nivå
- Sveriges röst i världen försvagas av att vara medlem i EU
- Europeiska unionen minskar svenska folkets levnadsstandard
- Medlemskapet i Europeiska unionen gör Sverige mer sårbart för de negativa effekterna av globaliseringen
- Europeiska unionen sätter svenskars jobb i fara
- Du är allmänt negativ till Europeiska unionen (SPONTANT)
- Annat (SPONTANT)
- Vet ej (SPONTANT)

NEW

FRÅGA ENBART QA10b I Cypern (Norra) - "TURKISH CYPRIOT COMMUNITY WOULD NOT BENEFIT FROM APPLICATION OF THE EU LEGISLATION" - KOD 2 I QA8c - ÖVRIGA GÅ TILL QA11a

QA10b

(VISA KORT - ROTERA - MAX 3 SVAR)

(273

Annat (SPONTANT)
Vet ej (SPONTANT)

NEW

FRÅGA EJ QA11a I Cypern (Norra) - Cypern (Norra) GÅ TILL QA11b

--

QA11a I dagsläget, skulle du generellt sett säga att saker går åt rätt håll eller åt fel håll i...?

(ETT SVAR PER RAD)

	(LÄS UPP)	Saker går åt rätt håll	Saker går åt fel håll	Varken eller o (SPO
--	-----------	------------------------	-----------------------	---------------------

(286)	1	Sverige	1	2	
(287)	2	EU	1	2	

EB68.1 QA7

FRÅGA QA11b ENDAST I Cypern (Norra) - ÖVRIGA GÅ TILL QA12

--

QA11b I dagsläget, skulle du generellt sett säga att saker går åt rätt håll eller åt fel håll i...?

(ETT SVAR PER RAD)

	(LÄS UPP)	Saker går åt rätt håll	Saker går åt fel håll	Varken eller o (SPO
--	-----------	------------------------	-----------------------	---------------------

(288)	1		1	2	
-------	---	--	---	---	--

(289)

2	EU	1	2
---	----	---	---

NEW

QA12: FRÅGA EJ 5, 7, 9 OCH 10 I Cypern (Norra)

QA12 Jag skulle vilja ställa en fråga om hur mycket du litar på vissa institutioner. Vill du för var och en av följande institutioner uttrycka din benägenhet att lita på den eller inte.

		(LÅS UPP)	Benägen att lita på	Inte benägen att lita på
(290)	1	Tidningarna	1	
(291)	2	Radio	1	
(292)	3	TV	1	
(293)	4	Internet	1	
	5	Det svenska rättsväsendet	1	
(294)				
(295)	6	Polisen	1	
(296)	7	Försvaret	1	
(297)	8	Politiska partier	1	
	9	Den svenska regeringen	1	
(298)				
	10	Riksdagen	1	
(299)				
(300)	11	Europeiska unionen, EU	1	
(301)	12	Förenta nationerna, FN	1	

EB68.1 QA8

FRÅGA ALLA

QA13 Framkallar Europeiska unionen generellt sett en mycket positiv, ganska positiv, neutral, ganska negativ eller mycket negativ inställning till dig?

Mycket positiv
Ganska positiv
Neutral
Ganska negativ
Mycket negativ
Vet ej (SPONTANT)

EB68.1 QA14

(302)

QA14 Vad betyder Europeiska unionen för dig personligen?

(VISA KORT - LÄS UPP - FLERA SVAR MÖJLIGA - ROTERA UPPIFRÅN OCH NER/NERIFRÅN OCH UPP)

(303)

Fred
Ekonomiskt välstånd
Demokrati
Socialt skydd
Frihet att resa, studera och arbeta var som helst inom EU
Kulturell mångfald
Starkare röst i världen
Euron
Arbetslöshet
Byråkrati
Slöseri med pengar
Förlust av vår kulturella identitet
Ökad kriminalitet
Inte tillräcklig kontroll vid de yttre gränserna
Annat (SPONTANT)
Vet ej (SPONTANT)

EB67.2 QA12

FRÅGA EJ QA15a I Cypern (Norra) - FRÅGA PÅSTÄENDE 2 ENDAST I EU27 LÄNDER SOM INTE INGÅR
FRÅGA PÅSTÄENDE 3 ENBART EURO OMRÅDET - Cypern (Norra) GÅ TILL QA15b

QA15a Är du benägen att instämna eller inte instämna i följande påståenden?

	(LÄS UPP)
--	-----------

(319)	1	Jag känner mig säkrare eftersom Sverige är medlem i EU
(320)	2	Det känns som om vi är ekonomiskt mer stabila eftersom Sverige är medlem i EU
(321)	3	
(322)	4	Min röst räknas i EU
(323)	5	Min röst räknas i

		Sverige
(324)	6	Min regering lyssnar på min röst när det gäller europeiska frågor
(325)	7	Medlemmar i EU-parlamentet lyssnar på min röst när det gäller europeiska frågor
(326)	8	EU-kommisionen lyssnar på min röst när det gäller europeiska frågor
(327)	9	Jag förstår hur EU fungerar
(328)	10	Sveriges röst räknas i EU
(329)	11	Det tas hänsyn till Sveriges intressen i EU
(330)	12	EU påtvingar Sverige sina ståndpunkter

EB68.1 QA9a (ITEMS 4, 9, 10 AND 11) - EB67.2 QA34a (ITEMS 1, 2)

FRÅGA QA15b ENBART I Cypern (Norra) - ÖVRIGA GÅ TILL QA16

QA15b Är du benägen att instämma eller inte instämma i följande påståenden?

	(LÄS UPP)
--	-----------

(331)	1	Min röst räknas i EU
(332)	2	
(333)	3	Jag förstår hur EU fungerar
(334)	4	
(335)	5	

EB68.1 QA9b (ITEMS 1 & 3)

FRÅGA ALLA

QA16 Har du hört talas om...?

	(LÄS UPP)	Ja
--	-----------	----

(336)	1	Europaparlamentet	1
(337)	2	Europeiska kommissionen	1
(338)	3	Europeiska unionens råd	1
(339)	4	Europeiska centralbanken	1

EB68.1 QA15

QA17 Och för vart och ett av följande europeiska organ, tror du att de spelar en viktig roll inom EU eller inte?

	(LÄS UPP)	Viktigt
--	-----------	---------

(340)	1	Europaparlamentet	1
(341)	2	Europeiska kommissionen	1
(342)	3	Europeiska unionens råd	1
(343)	4	Europeiska centralbanken	1

EB67.2 QA14

QA18 Och för vart och ett av dessa organ vill jag att du säger om du är benägen att lita på det eller inte?

	(LÄS UPP)	Benägen att lita på
--	-----------	---------------------

(344)	1	Europaparlamentet	1
(345)	2	Europeiska kommissionen	1
(346)	3	Europeiska unionens råd	1
(347)	4	Europeiska centralbanken	1

EB68.1 QA16

FRÅGA EJ QA19a I Cypern (Norra) - FRÅGA OM "BENÄGEN ATT LITA PÅ EUROPAPARLAMENTET" - KC
1 - Cypern (Norra) GÅ TILL QA19b - ÖVRIGA GÅ TILL QA20a

QA19a Vilka av följande är de viktigaste anledningarna till att man kan lita på Europaparlamentet?

(LÄS UPP - ROTERA - MAX 2 SVAR)

Europaparlamentets beslut fattas i demokratisk ordning

Annat (SPONTANT)

Vet ej (SPONTANT)

NEW

FRÅGA EJ QA21a I Cypern (Norra) - FRÅGA OM "LITAR PÅ EUROPEISKA KOMMISSIONEN" - KOD 1 I Q.
Cypern (Norra) GÅ TILL QA21b - ÖVRIGA GÅ TILL QA22a

QA21a Vilka av följande är de viktigast anledningarna till att man kan lita på EU- kommissionen?

(LÄS UPP - ROTERA - MAX 2 SVAR)

EU- kommissionens beslut fattas i demokratisk ordning

EU-kommissionen bidrar till den ekonomiska tillväxten i Sverige

EU-kommissionen värnar alla EU-medborgares intressen på ett bra sätt

Du är väl insatt i EU-kommissionens verksamhet

EU-kommissionen är bäst lämpad att ta fram bra förslag för Europeiska unionen som helhet

Du litar på EU-kommissionärerna

EU-kommissionen företräder dina åsikter om Europa på ett bra sätt

Du är allmänt positiv till Europeiska unionen (SPONTANT)

Du litar i allmänhet på politiska institutioner/politiker (SPONTANT)

Annat (SPONTANT)

Vet ej (SPONTANT)

NEW

FRÅGA ENBART QA21b I Cypern (Norra) - FRÅGA OM " LITAR PÅ EU-KOMMISSIONEN" - KOD 1 I QA18
GÅ TILL QA22a

QA21b

(LÄS UPP - ROTERA - MAX 2 SVAR)

Annat (SPONTANT)

Vet ej (SPONTANT)

NEW

FRÅGA ENDAST I EU27

--

QA22a Vilka av följande är de viktigaste anledningarna till att man inte kan lita på EU-kommissionen?

(LÄS UPP - ROTERA - MAX 2 SVAR)

EU-kommissionens beslut fattas inte i demokratisk ordning

EU-kommissionen har en negativ effekt på den ekonomiska tillväxten i Sverige

EU-kommissionen är för långt ifrån vanliga medborgare

Du vet inte tillräckligt mycket om EU-kommissionen

EU-kommissionen är inte bäst lämpad att ta fram bra förslag för Europeiska unionen som helhet

Du litar inte på kommissionärerna

EU-kommissionen företräder inte dina åsikter om Europa på ett bra sätt

Du är allmänt negativ till Europeiska unionen (SPONTANT)

Du litar i allmänhet inte på politiska institutioner/politiker (SPONTANT)

Annat (SPONTANT)

Vet ej (SPONTANT)

NEW

FRÅGA ENBART QA22b I Cypern (Norra) - FRÅGA OM "LITAR INTE PÅ eu-KOMMISSIONEN" - KOD 2 I Q
ÖVRIGA GÅ TILL QA23a

--

QA22b

(LÄS UPP - ROTERA - MAX 2 SVAR)

(425-435)

Annat (SPONTANT)
Vet ej (SPONTANT)

NEW

FRÅGA EJ QA23a I Cypern (Norra) - FRÅGA OM "LITAR PÅ EUROPARÅDET" - KOD 1 I QA Cypern (Norra) GÅ TILL QA23b - ÖVRIGA GÅ TILL QA24a

QA23a

Vilka av följande är de viktigaste anledningarna till att man kan lita på EU-rådet?

(LÄS UPP - ROTERA - MAX 2 SVAR)

(436-446)

EU-rådets beslut fattas i demokratisk ordning
Beslut fattade av EU-rådet bidrar till den ekonomiska tillväxten i Sverige
EU-rådet värnar alla EU-medborgares intressen på ett bra sätt
Du är väl insatt i EU-rådets verksamhet
EU-rådet företräder Sveriges intressen i EU på ett bra sätt
EU-rådet är bäst lämpat att besluta om viktiga frågor för EU som helhet
Du litar på politikerna som sitter i Europarådet
Du är allmänt positiv till Europeiska unionen (SPONTANT)

Beslut fattade av EU-rådet har en negativ effekt på den ekonomiska tillväxten i Sverige
EU-rådet är för långt ifrån vanliga medborgare
Du vet inte tillräckligt mycket om EU-rådets verksamhet
EU-rådet företräderar inte Sveriges intressen i EU på ett bra sätt
EU-rådet är inte bäst lämpad att besluta om viktiga frågor för EU som helhet
Du litar inte på politikerna som sitter i EU-rådet
Du är allmänt negativ till Europeiska unionen (SPONTANT)
Du litar i allmänhet inte på politiska institutioner/politiker (SPONTANT)
Annat (SPONTANT)
Vet ej (SPONTANT)

NEW

FRÅGA ENBART QA24b I Cypern (Norra) - FRÅGA OM "LITAR INTE PÅ EUROPARÅDET" - ALTERNATIV 3 - ÖVRIGA GÅ TILL QA25a

QA24b

(LÄS UPP - ROTERA - MAX 2 SVAR)

(469-479)

Annat (SPONTANT)
Vet ej (SPONTANT)

NEW

FRÅGA EJ QA25a I Cypern (Norra) - FRÅGA OM "LITAR PÅ EUROPEISKA CENTRALBANK
ALTERNATIV 4 - Cypern (Norra) GÅ TILL QA25b - ÖVRIGA GÅ TILL A26a

QA25a

Vilka av följande är de viktigaste anledningarna till att man kan lita på Europeiska centralbanken

(LÄS UPP - ROTERA - MAX 2 SVAR)

(480-490)

Europeiska centralbanken bidrar till den ekonomiska tillväxten i Sverige

Du är väl insatt i Europeiska centralbankens verksamhet

Europeiska centralbanken bekämpar inflationen på ett bra sätt

Europeiska centralbanken skyddar Europa mot finansiell oro

Europeiska centralbanken företräder euroländernas intressen i världen på ett bra sätt

Europeiska centralbanken försvarar en stabil valuta - euron - som har en positiv inverkan på den europeiska ekonomin

Du är positiv till euron

Du är allmänt positiv till Europeiska unionen (SPONTANT)

Du litar i allmänhet på banker/bankirer (SPONTANT)

Annat (SPONTANT)

Vet ej (SPONTANT)

NEW

FRÅGA ENBART QA25b I Cypern (Norra) - FRÅGA OM "LITAR PÅ EUROPEISKA CENTRALBANK
QA18 ALTERNATIV 4 - ÖVRIGA GÅ TILL QA26a

QA25b

(LÄS UPP - ROTERA - MAX 2 SVAR)

(491-501)

Annat (SPONTANT)
Vet ej (SPONTANT)

NEW

FRÅGA ENDAST I EU27

--

QA26a	Vilka av följande är de viktigaste anledningarna till att man inte kan lita på Europeiska centralbanken?
-------	--

(LÄS UPP - ROTERA - MAX 2 SVAR)

(502-512)

Europeiska centralbanken har negativ effekt på den ekonomiska tillväxten i Sverige
Du vet inte tillräckligt mycket om Europeiska centralbankens
Europeiska centralbanken är inte tillräckligt effektiv på inflationsbekämpning
Europeiska centralbanken skyddar Europa mot finansiell oro på ett dåligt sätt
Europeiska centralbanken företräder bara euroländernas intressen i världen
Europeiska centralbanken försvarar en stabil valuta - euron - som har en negativ inverkan på den europeiska ekonomin
Du är negativ till euron
Du är allmänt negativ till Europeiska unionen (SPONTANT)
Du litar i allmänhet inte på banker/bankirer (SPONTANT)
Annat (SPONTANT)
Vet ej (SPONTANT)

NEW

FRÅGA ENBART QA26b I Cypern (Norra) - FRÅGA OM "LITAR INTE PÅ EUROPEISKA CENTRALBANKEN" I CYPERN (NORRA)
QA18 ALTERNATIV 4 - ÖVRIGA GÅ TILL QA27a

--

QA26b	
-------	--

(LÄS UPP - ROTERA - MAX 2 SVAR)

Annat (SPONTANT)
Vet ej (SPONTANT)

NEW

FRÅGA ALLA

QA27 Om du tänker på din köpkraft, dvs. de saker som ditt hushåll har råd med i det dagliga livet, och jämför din nuvarande situation med för fem år sedan, skulle du då säga att den har förbättrats, är oförändrad, eller har blivit sämre?

(VISA KORT - ENDAST ETT SVAR)

Förbättrats
Är oförändrad
Blivit sämre
Vet ej (SPONTANT)

NEW

QA28 I vilken utsträckning instämmer eller tar du avstånd från följande påstående: Du har svårigheter att betala alla dina räkningar i slutet av månaden.

(LÄS UPP - ENDAST ETT SVAR)

Instämmer helt
Instämmer delvis
Tar delvis avstånd
Tar helt avstånd
Vet ej (SPONTANT)

EB65.1 QA3 TREND MODIFIED

QA29

Generellt sett, tror du att dagens barn kommer att få ett liv som är lättare, svårare eller varken lättare eller svårare än din generation?

(LÄS UPP - ENDAST ETT SVAR)

(526)

Lättare	1
Svårare	2
Varken lättare eller svårare	3
Vet ej (SPONTANT)	4

EB66.3 QA17

Låt oss byta ämne

FRÅGA EJ QA30a I Cypern (Norra) - Cypern (Norra) GÅ TILL QA30b

QA30a

Enligt dig, hur öppen är Sveriges offentliga förvaltning idag? Skulle du säga att Sveriges offentliga förvaltning är mycket öppen, öppen, inte särskilt öppen eller inte alls öppen?

(VISA KORT MED SKALA)

(527)

Mycket öppen	1
Öppen	2
Inte särskilt öppen	3
Inte alls öppen	4
Vet ej (SPONTANT)	5

NEW

FRÅGA ENBART QA30b I Cypern (Norra) - ÖVRIGA GÅ TILL QA31a

QA30b

(VISA KORT MED SKALA)

(528)

	1
	2
	3
	4
Vet ej (SPONTANT)	5

NEW

FRÅGA EJ QA31a I Cypern (Norra) - Cypern (Norra) GÅ TILL QA31b

QA31a

Skulle du säga att det är mycket viktigt, viktigt, inte särskilt viktigt eller inte alls viktigt för dig att svensk offer på ett öppet sätt?

(VISA KORT MED SKALA)

(529)

Mycket viktigt	1
Viktigt	2
Inte särskilt viktigt	3
Inte alls viktigt	4
Vet ej (SPONTANT)	5

NEW

FRÅGA ENBART QA31b I Cypern (Norra) - ÖVRIGA GÅ TILL QA32

QA31b

(VISA KORT MED SKALA)

(530)

	1
Viktigt	2
Inte särskilt viktigt	3
	4
Vet ej (SPONTANT)	5

NEW

FRÅGA ALLA

QA32

Enligt dig, hur öppna är EU:s institutioner idag? Skulle du säga att de är mycket öppna, öppna, inte särskilt öppna?

(VISA KORT MED SKALA)

(531)

Mycket öppna	1
Öppna	2
Inte särskilt öppna	3
Inte alls öppna	4
Vet ej (SPONTANT)	5

NEW

QA33

Skulle du säga att det är mycket viktigt, viktigt, inte särskilt viktigt eller inte alls viktigt att EU:s institutioner f
sätt?

(VISA KORT MED SKALA)

(532)

Mycket viktigt	1
Viktigt	2
Inte särskilt viktigt	3
Inte alls viktigt	4
Vet ej (SPONTANT)	5

NEW

QA34

För vart och ett av följande påståenden om Europeiska Unionen vill jag att du talar om för mig om du tror a

	(LÄS UPP)	Sant	Falskt
(533)	1	EU består för närvarande av femton medlemsstater	1 2
(534)	2	Schweiz är medlem i EU	1 2
(535)	3	Var sjätte månad tar en annan medlemsstat över ordförandeskapet i EU	1 2
(536)	4	För närvarande har 12 medlemsstater euron som sin valuta	1 2

EB68.1 QA17 TREND MODIFIED

FRÅGA ENDAST I EU27

QA35a

Inom vart och ett av följande områden, tycker du att beslut ska fattas av den svenska regeringen eller gem

	(LÄS UPP - ROTERA)	Svenska regeringen	Tillsammans med EU
(537)	1	Brottsbekämpning	1 2

(538)	2	Beskattnng	1	2
	3	Kampen mot arbetslösheten	1	2
(539)				
(540)	4	Kampen mot terrorism	1	2
	5	Försvar och utrikespolitik	1	2
(541)				
(542)	6	Invandring	1	2
(543)	7	Utbildningsväsendet	1	2
(544)	8	Pensioner	1	2
(545)	9	Miljöskydd	1	2

EB68.1 QA20a

FRÅGA ENBART QA35b I Cypern (Norra) - ÖVRIGA GÅ TILL QA36a

QA35b

		(LÅS UPP - ROTERA)		
--	--	--------------------	--	--

(546)	1	Bekämpa brottslighet	1	2
(547)	2	Skatter	1	2
(548)	3	Bekämpa arbetslöshet	1	2
(549)	4	Bekämpa terrorism	1	2
	5	Försvars- och utrikespolitik	1	2
(550)				
(551)	6	Invandring	1	2
(552)	7	Utbildningsväsendet	1	2
(553)	8	Pensioner	1	2
(554)	9	Skyddar miljön	1	2

EB68.1 QA20b TREND MODIFIED

FRÅGA ENDAST I EU27

QA36a För vart och ett av följande områden, anser du att beslut ska fattas av den svenska regeringen eller gemenskapen?

		(LÅS UPP - ROTERA)	Svenska regeringen	Tillsammans med EU
--	--	--------------------	--------------------	--------------------

(555)	1	Hälsofrågor	1	2
(556)	2	Socialvård	1	2
(557)	3	Jordbruk och fiske	1	2

(558)	4	Konsumentskydd	1	2
(559)	5	Vetenskaplig och teknisk forskning	1	2
(560)	6	Stöd till regioner som står inför ekonomiska svårigheter	1	2
(561)	7	Energi	1	2
(562)	8	Konkurrens	1	2
(563)	9	Transporter	1	2
(564)	10	Ekonomi	1	2
(565)	11	Inflationsbekämpning	1	2

EB68.1 QA20a TREND MODIFIED

FRÅGA ENBART QA36b I Cypern (Norra) - ÖVRIGA GÅ TILL QA37

QA36b

	(LÅS UPP - ROTERA)		
--	--------------------	--	--

(566)	1		1	2
(567)	2		1	2
(568)	3	Jordbruk och fiske	1	2
(569)	4	Konsumentskydd	1	2
(570)	5	Vetenskaplig och teknisk forskning	1	2
(571)	6	Stöd till regioner som står inför ekonomiska svårigheter	1	2
(572)	7	Energi	1	2
(573)	8	Konkurrens	1	2
(574)	9	Transporter	1	2
(575)	10	Ekonomi	1	2
(576)	11		1	2

EB68.1 QA20b TREND MODIFIED

FRÅGA ALLA

QA37

Vilken är din uppfattning om följande påståenden? Vill du för vart och ett av dem säga om du är för eller emot

	(LÅS UPP - ROTERA)	För	Emot
--	--------------------	-----	------

(577)	1	En Europeisk monetär union med en enda valuta, Euron	1	2
(578)	2	En gemensam utrikespolitik för EU:s medlemsstater gentemot länder utanför EU	1	2
(579)	3	En gemensam försvars- och säkerhetspolitik för EU:s medlemsstater	1	2
(580)	4	Ytterligare utvidgning av EU under de kommande åren till att omfatta andra länder	1	2

EB68.1 QA22

QA38 Skulle du säga att du är mycket optimistisk, ganska optimistisk, ganska pessimistisk eller mycket pessimistisk unionens framtid?

(ENDAST ETT SVAR)

(581)

Mycket optimistisk	1
Ganska optimistisk	2
Ganska pessimistisk	3
Mycket pessimistisk	4
Vet ej (SPONTANT)	5

EB68.1 QA24

QA39 Den europeiska integrationen har fokuserat på olika områden de senaste åren. Vilka aspekter tycker du att lägga tonvikt på inom de närmaste åren för att stärka Europeiska unionen i framtiden?

(VISA KORT - LÄS UPP - ROTERA - MAX 3 SVAR)

(582-596)

Den inre marknaden	1,
Kulturpolitik	2,
Europeisk utrikespolitik	3,
Europeisk försvarspolitik	4,
Migrationsfrågor	5,
Europeisk utbildningspolitik	6,
Miljöfrågor	7,
Energifrågor	8,
Solidaritet med fattigare regioner	9,
Vetenskaplig forskning	10,
Sociala frågor	11,
Brottsbekämpning	12,
Ingen av dessa (SPONTANT)	13,
Annat (SPONTANT),	14,

Vet ej (SPONTANT)

15,

EB68.1 QA25

FRÅGA ENBART QA40 I EU27 - ÖVRIGA GÅ TILL QA41

QA40

I Europeiska unionen turas medlemsstaterna om att inneha ordförandeskapet i EU-rådet för sex månader i taget. Den 1 juli 2008 är det Slovenien ordförandeland. Har du på senaste tid läst, hört eller sett något om Sloveniens ordförandeskap på teve eller på Internet ?

(597)

Ja

1

Nej

2

Vet ej (SPONTANT)

3

EB68.1 QA18a TREND MODIFIED

FRÅGA ENBART QA41 I SI - ÖVRIGA GÅ TILL QA42

QA41

(LÄS UPP)

(598)

1

2

3

4

Vet ej (SPONTANT)

5

EB68.1 QA18b TREND MODIFIED

FRÅGA ENBART QA42 I EU27 - ÖVRIGA GÅ TILL QA43

QA42

I Europeiska unionen turas medlemsstaterna om att inneha ordförandeskapet i EU-rådet för sex månader i taget. Den 1 juli 2008 är det Frankrikes tur. Har du på senare tid läst, hört eller sett något om Frankrikes ordförandeskap på radio, på teve eller på Internet?

(599)

Ja

1

Nej

2

Vet ej (SPONTANT)

3

EB68.1 QA18c TREND MODIFIED

FRÅGA ENBART QA43 I FR - ÖVRIGA GÅ TILL QA44

QA43

(LÄS UPP)

(600)

Vet ej (SPONTANT)

1
2
3
4
5

EB68.1 QA18d TREND MODIFIED

FRÅGA ALLA

QA44

För vart och ett av följande länder eller territorier, skulle du vara för eller emot att det i framtiden är en del a

(ROTERA)

(601)
(602)
(603)
(604)
(605)
(606)
(607)
(608)
(609)
(610)
(611)
(612)

	(LÄS UPP)	För	Emot
1	Bosnien och Hercegovina	1	2
2	Serbien	1	2
3	Montenegro	1	2
4	Kosovo	1	2
5	F.d. jugoslaviska republiken Makedonien	1	2
6	Kroatien	1	2
7	Albanien	1	2
8	Turkiet	1	2
9	Ukraina	1	2
10	Schweiz	1	2
11	Norge	1	2
12	Island	1	2

EB66.1 QA33

QA45

Den dagen då Turkiet uppfyller alla EU:s krav, skulle

du då;
vara
starkt
för,
något
för,
något
emot
eller
starkt
emot,
att
Turkiet
ansluter
sig till
EU?

- Starkt för
- Något för
- Något emot
- Starkt emot
- Vet ej (SPONTANT)

EB65.2 QD16 TREND MODIFIED

QA46 I vilken grad instämmer eller tar du avstånd från i följande påstående: Om länderna och territorierna på västra Balkan (Bosnien och Hercegovina, Serbien, Montenegro, Kosovo, den f.d. jugoslaviska republiken Makedonien, Kroatien och Albanien) går med i Europeiska unionen skulle detta bidra till att stabilisera denna del av Europa.

(VISA KORT)

- Instämmer helt
- Instämmer delvis
- Tar delvis avstånd
- Tar helt och hållet avstånd
- Vet ej (SPONTANT)

NEW

FRÅGA EJ QA47a I Cypern (Norra) - Cypern (Norra) GÅ TILL QA47b

(613)

(614)

QA47a Ange för följande påståenden om du instämmer helt, instämmer delvis, delvis tar avstånd eller helt tar avstånd från dem.

(VISA KORT MED SKALA - ENDAST ETT SVAR PER RAD)

		(LÄS UPP - ROTERA)	Vet ej (SPONTANT)			
	1	Globalisering är en möjlighet till ekonomisk tillväxt	5			
(615)	2	Globalisering ökar de sociala orättvisorna	5			
(616)	3	EU och USA har samma intressen när det gäller globalisering	1	2	3	4
(617)	4	Globalisering skyddar oss mot prisökningar	1	2	3	4
(618)	5	Globalisering främjar fred i världen	1	2	3	4
(619)	6	Globalisering utgör ett hot mot svensk kultur	1	2	3	4
(620)	7	Globalisering är enbart lönsamt för stora företag, inte för medborgarna	1	2	3	4
(621)	8	Globalisering betyder mer utländska investeringar i Sverige	1	2	3	4
(622)	9	Globalisering främjar fattigare länders utveckling	1	2	3	4
(623)	10	Globaliseringen medför att det krävs gemensamma regler på internationell nivå (internationell styrning)	1	2	3	4
(624)						

(625)	11	Globaliseringen gör människor mer öppna för främmande kulturer	1	2	3	4
-------	----	--	---	---	---	---

NEW

FRÅGA ENBART QA47b I Cypern (Norra) - ÖVRIGA GÅ TILL QA48a

QA47b

(VISA KORT MED SKALA - ENDAST ETT SVAR PER RAD)

		(LÄS UPP - ROTERA)	Instämmer helt och hållet			
	1		1	2	3	4
(626)						
	2		1	2	3	4
(627)						
	3		1	2	3	4
(628)						
	4		1	2	3	4
(629)						
	5		1	2	3	4
(630)						
	6		1	2	3	4
(631)						
	7		1	2	3	4
(632)						
	8		1	2	3	4
(633)						
	9		1	2	3	4
(634)						

	10		1	2	3	4
(635)						
	11		1	2	3	4
(636)						

NEW

FRÅGA EJ QA48a I Cypern (Norra) - Cypern (Norra) GÅ TILL QA48b

QA48a Vilket av följande två påståenden är det som är närmast din åsikt när det gäller globaliseringen?

(LÄS UPP - ENDAST ETT SVAR)

Globaliseringen utgör en bra möjlighet för svenska företag tack vare att marknader öppnas upp	(637)	1
Globaliseringen utgör ett hot för anställningar och företag i Sverige		2
Vet ej (SPONTANT)		3

EB66.1 QA43

FRÅGA ENBART QA48b I Cypern (Norra) - ÖVRIGA GÅ TILL QA49a

QA48b Vilket av följande två påståenden är det som är närmast din åsikt när det gäller globaliseringen?

(LÄS UPP - ENDAST ETT SVAR)

	(638)	1
		2
Vet ej (SPONTANT)		3

NEW (BASED ON EB66.1 QA43)

FRÅGA QA49a TILL DEL A - ÖVRIGA GÅ TILL QA49b

QA49a I vilken utsträckning instämmer du i eller tar du avstånd från följande påstående; EU hjälper till att skydda oss negativa effekter.

(LÄS UPP - ENDAST ETT SVAR)

(639)

Instämmer helt och hållet	1
Instämmer delvis	2
Tar delvis avstånd	3
Tar helt och hållet avstånd	4
Vet ej (SPONTANT)	5

EB67.2 QA30a

FRÅGA QA49b TILL DEL B - ÖVRIGA GÅ TILL QA50

QA49b I vilken utsträckning instämmer du i eller tar du avstånd från följande påstående; EU gör det möjligt för europeiska länder att dra nytta av de positiva effekterna av globalisering.

(LÄS UPP - ENDAST ETT SVAR)

(640)

Instämmer helt och hållet	1
Instämmer delvis	2
Tar delvis avstånd	3
Tar helt och hållet avstånd	4
Vet ej (SPONTANT)	5

EB67.2 QA30b

FRÅGA ALLA

QA50 Skulle du säga att den europeiska ekonomin fungerar bättre, sämre eller lika bra som den ... ekonomin?

(VISA KORT MED SKALA)

	(LÄS UPP)	Fungerar bättre	Fungerar sämre	Fungerar lika bra	
(641)	1	Amerikanska	1	2	3
(642)	2	Japanska	1	2	3
(643)	3	Kinesiska	1	2	3
(644)	4	Indiska	1	2	3
(645)	5	Ryska (N)	1	2	3
(646)	6	Brasilien	1	2	3

EB65.2 QC4 TREND MODIFIED

FRÅGA EJ QA51a I Cypern (Norra) - Cypern (Norra) GÅ TILL QA51b

QA51a Globalisering av handel har många konsekvenser. Vad är det första du kommer att tänka på när du hör ordet "

(LÄS UPP - ENDAST ETT SVAR)

	(647)
Möjligheter för svenska företag på nya marknader	1
Utländska investeringar i Sverige	2
Omlokalisering av vissa företag till länder där arbetskraften är billigare	3
Ökad konkurrens för svenska företag	4
Annat (SPONTANT)	5
Vet ej (SPONTANT)	6

EB67.2 QA29a

FRÅGA ENBART QA51b I Cypern (Norra) - ÖVRIGA GÅ TILL QA52

QA51b Globalisering av handel har många konsekvenser. Vad är det första du kommer att tänka på när du hör ordet "

(LÄS UPP - ENDAST ETT SVAR)

	(648)
	1
	2
Omlokalisering av vissa företag till länder där arbetskraften är billigare	3
	4
Annat (SPONTANT)	5
Vet ej (SPONTANT)	6

EB67.2 QA29b

FRÅGA ALLA

QA52 Vilken av följande två åsikter stämmer bäst med din åsikt? Generellt sett, företag som omlokaliserar ...

(LÄS UPP - ENDAST ETT SVAR)

	(649)
Har inga andra valmöjligheter om de vill undvika nedläggning	1
Gör det för att öka sin vinst	2
Vet ej (SPONTANT)	3

EB64.2 QA57

FRÅGA QB ENDAST I EU27 - ÖVRIGA GÅ TILL QC

DEMOGRAFI

D1 När det gäller politik brukar man tala om "vänster" och "höger". Var skulle du själv placera dig på den här skala

(VISA KORT) (FÖRESLÅ INTE - OM IP TVEKAR - LÅS UPP IGEN)

(1087-

1 Vänster	2	3	4	5	6	7	8	9	10 Höger
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Vägrar (SPONTANT)

11

Vet ej (SPONTANT)

12

EB69.1 D1

FRÅGA D2 ENDAST TILL EU27 - ÖVRIGA GÅ TILL D7

D2 Vilket av följande politiska partier känner du att du står närmast eller minst långt ifrån?

(LÅS UPP - ENDAST ETT SVAR)

(1089-

C (Centerpartiet)	1
FP (Folkpartiet)	2
KD (Kristdemokraterna)	3
MP (Miljöpartiet)	4
M (Moderaterna)	5
SAP (Socialdemokraterna)	6
VP (Vänsterpartiet)	7
Junilistan	8
Party 9	9
Party 10	10
Party 11	11
Party 12	12
Party 13	13
Party 14	14
Party 15	15
Ingen (SPONTANT)	16
Annat (SPONTANT)	17
Vet ej (SPONTANT)	18

NEW

(D3 TILL D6 SAKNAS)

D7 Kan du ge mig siffran för det påstående som bäst motsvarar din nuvarande situation?

(VISA KORT - LÅS UPP - ENDAST ETT SVAR)

(1091-

Gift	1
Omgift	2
Ogift, lever för närvarande med partner	3
Ogift, har aldrig levt ihop med partner	4

Ogift, har tidigare levt med partner men lever ensam nu	5
Skild	6
Har separerat	7
Änkling/Änka	8
Annat (SPONTANT)	9
Vägrar (SPONTANT)	10

EB69.1 D7

D8 Hur gammal var du när du slutade studera på heltid?

(OM IP FORTFARANDE STUDERAR, SKRIV '00' - OM IP SAKNAR UTBILDNING, SKRIV '98' - OM IP INTE H
'99')

(1093-1094)

--	--

EB69.1 D8

(D9 FINNS EJ)

D10 Kön

Man	(1095) 1
Kvinna	2

EB69.1 D10

D11 Hur gammal är du?

(1096-1097)

--	--

EB69.1 D11

(D12 TILL D14 FINNS EJ)

(D15b STÄLLS ENDAST OM IP INTE FÖRVÄRVSARBETAR FÖR NÄRVARANDE - D15a = 1 TILL

D15a Vilken typ av arbete/anställning/yrke har du just nu?

D15b Har du förvärvsarbetat tidigare? Vilken typ av arbete hade du senast?

(1098-1099)	
	D15a Nuvarande yrke
Ej aktiva	
Hemarbetande hemmafru/hemmapappa, eller arbetssökande	1
Studerande	2
Arbetslös, eller för närvarande utan arbete	3
Pensionerad eller sjukpensionär	4
Egna företagare	

Lantbrukare	5
Fiskare	6
Egen konsult/specialist t.ex. advokat, egen läkarpraktik, revisor, arkitekt	7
Butiksägare, hantverkare eller liknande	8
Ägare/delägare av/i företag	9
Anställda	
Anställd konsult/specialist (t.ex. anställd läkare, advokat, revisor, arkitekt)	10
Företagsledande ställning, direktör eller högsta ledningen (vd, generaldirektör, annan direktör)	11
Annan ledande befattning t.ex. avdelningschef, lärare, tekniker	12
Anställd, huvudsakligen med skrivbordsarbete	13
Anställd med rörligt arbete, (t.ex. försäljare, chaufför...)	14
Anställd i servicenäringen (sjukhus, restaurang, polis, brandman...)	15
Arbetsledare	16
Specialutbildad arbetare	17
Arbetare, ej specialutbildad	18
Har aldrig förvärvsarbetat	19

EB69.1 D15a D15b

(D16 TILL D24 SAKNAS)

D25 Skulle du säga att du bor i ...?

(LÄS UPP)

Glesbygd eller by

En liten eller medelstor stad

En stor stad

Vet ej (SPONTANT)

EB69.1 D25

(D26 TILL D39 SAKNAS)

D40a Om du räknar med dig själv, hur många personer på 15 år eller mer bor då i ditt hushåll?

(LÄS UPP - ANTECKNA)

(1103-1104)

--	--

EB69.1 D40a

D40b och hur många barn under 10 år bor i ditt hushåll?

(LÄS UPP - ANTECKNA)

(1105-1106)

--	--

EB69.1 D40b

D40c och hur många barn på 10 till 14 år bor i ditt hushåll?

(LÄS UPP - ANTECKNA)

(1107-1108)

--	--

EB69.1 D40c

D41 Var är du född ...?

(VISA KORT - LÄS UPP - ENDAST ETT SVAR)

i Sverige

i ett annat EU-land

i Europa, men inte i ett EU-medlemsland

i Asien, Afrika eller i Latinamerika

i Nordamerika, Japan eller Oceanien

Vägrar (SPONTANT)

EB69.1 D41

D42 Vilket av följande påståenden stämmer in på dig?

(VISA KORT - LÄS UPP - ENDAST ETT SVAR)

Båda dina föräldrar är födda i Sverige

En av dina föräldrar är född i Sverige och den andra är född i en annan EU-medlemsstat

Din mamma och din pappa är födda i en annan EU-medlemsstat

En av dina föräldrar är född i Sverige och den andra är född utanför EU

Din mamma och din pappa är födda utanför EU

En av dina föräldrar är född i en annan EU-medlemsstat och den andra är född utanför EU

Vet ej/Vägran (SPONTANT)

EB69.1 D42

D43a Finns det en fast telefon i hushållet?

D43b Äger du en mobiltelefon?

(1111)

	D43a
	Fast
Ja	1
Nej	2

EB69.1 D43a D43b

D46 Vilka av följande tillhörigheter har du i ditt hushåll?

(VISA KORT - LÄS UPP - FLERA SVAR MÖJLIGA)

TV
DVD spelare
Musik-CD spelare
Dator
Internetuppkoppling hemma
En bil
En lägenhet eller ett hus som du inte betalar av längre
En lägenhet eller ett hus som du betalar av
Ingen (SPONTANT)
Vet ej (SPONTANT)

EB69.1 D46

(INTERVJUPROTOKOLL)

P1 INTERVJUDATUM

(1143-1144)

DAG

(1145-1146)

MÅNAD

EB69.1 P1

P2 Tidpunkt för intervjustart

(ANGE TID I 24-TIMMARSFORMAT - ANGE TIDEN DÅ SJÄLVA INTERVJUN INLEDDES)

(1147-1148)

Timma

(1149-1150)

Minuter

EB69.1 P2

P3 Hur lång tid tog intervjun? (SKRIV MED SIFFROR)

(1151-1153)

Minuter (AVRUNDA TILL HELA MINUTER - INTE TILL 5 MINUTERSINTE)

EB69.1 P3

P4 Antal personer som var närvarande vid intervjun, inklusive intervjuaren?

Två (intervjuperson och intervjuare)
Tre
Fyra
Fem eller fler

EB69.1 P4

P5 Hur samarbetade intervjupersonen?

Mycket bra
Ganska bra
Sisådär
Dåligt

EB69.1 P5

P6 Antal invånare på orten: (LOKAL KOD - IFYLLS AV TNS GALLUP)

(LOKAL KOD)

(1156-1157)

--	--

EB69.1 P6

P7 Region: (LOKAL KOD - IFYLLS AV TNS GALLUP)

(LOKAL KOD)

(1158-1159)

--	--

EB69.1 P7

P8 Postnummer

(1160-1167)

--	--	--	--	--	--	--	--

EB69.1 P8

P9 Urvalspunktnummer

(1168-1175)

--	--	--	--	--	--	--	--

EB69.1 P9

P10 Intervjuarnummer

(1176-1183)

--	--	--	--	--	--	--	--

EB69.1 P10

P11 Vägningsfaktor (IFYLLS AV TNS GALLUP)

(1184-1191)

--	--	--	--	--	--	--	--

EB69.1 P11

STÄLLS INTE I SVERIGE

P13 Intervjuspråk

Språk 1
Språk 2
Språk 3

